

OYNU- YORUM

0-36 Ay
Gelişimsel Destek
Programı

ÇGU. Gökçe Hafızoğlu
Prof.Dr. Müdriye Yıldız Bıçakçı

OYNU- YORUM

0-36 Ay
Gelişimsel Destek
Programı

Grafik - Tasarım
Nur ÇETİN

OYNU- YORUM

Türk Kızılay, Şubat 2022

Yayına Hazırlayanlar:

ÇG. Gökçe HAFIZOĞLU

Prof. Dr. Müdriye YILDIZ BIÇAKÇI

Tasarım ve DİZGİ:

Nur ÇETİN

Baskı:

Aybil Dijital Baskı Reklam Selçuklu - Konya

TEŞEKKÜR

'Gelişimsel Destek Programının 0-3 Yaş Suriyeli Çocukların Gelişimleri Üzerine Etkisi: Konya Örneği' isimli yüksek lisans tezi kapsamında bu programın hazırlanması, uygulanması ve programın oyunlarında yer alan materyallerin çocuklara ulaştırılması konusunda destek olan Türk Kızılay ailesine, Toplum Temelli Göç Programları Koordinatörlüğüne, Program Yöneticisi Sayın Mine Akdoğan'a, Türk Kızılay Konya Toplum Merkezi çalışma ekibine, Büşra Elmadağlı 'ya, Uzm. Dr. Murat Kuru 'ya, Psikolog Melda Kimyonşan'a sonsuz teşekkür ederiz.

*Gökçe Hafızoğlu
Prof.Dr. Müdriye Yıldız Bıçakçı*

ÖNSÖZ

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşmesi'nin 31. maddesinde de yer alan oyun, çocuğun gelişimini bütüncül olarak destekleyerek çocuğun beceri ve davranışlar kazanmasının temelini oluşturur. Oyun, gücünü çocuğun gelişimine sağladığı katkılardan alır. Bu katkılar gelişimsel süreçler doğrultusunda meydana gelir. Gerry Landrenth, Kuşlar uçar, balıklar yüzer, çocuklar oyun oynar cümlesiyle oyunun her yaşta ki çocuğun hayatının temelinde bulunduğunu ifade etmiştir. Çocuğun oyunla ilk tanıştığı, büyüme ve gelişimin en hızlı olduğu ilk üç yılda bebekler keşif ve oyun yoluyla dünyayı, çevrelerini keşfederler. Bebekler dünyaya geldiklerinde ilk oyun arkadaşları birincil bakım veren kişiler ve diğer aile üyeleridir. Ev ortamında bebeklerin oyun arkadaşları ile kazandıkları olumlu deneyimler hayattaki en iyi başlangıcı sunar. Bu düşünce ile hazırlanan 'OYNU-YORUM' isimli gelişim destek programı 0-36 ay aralığında bulunan normal gelişim gösteren, gelişimsel risk altında olan ve gelişimsel gecikmesi olan bebeklerin gelişimlerini ilk oyun arkadaşlarıyla birlikte oyun yoluyla desteklemek ve bakım veren kişi-bebek, yetişkin-bebek, uzman-bebek arasında etkileşimi arttırmak amacıyla hazırlanmış bir programdır. Bu programda, her gelişim dönemi için, dört farklı gelişim alanında belirlenen beceriler kazanım olarak alarak gelişimin desteklenmesi amaçlanmıştır. Bu program içerisinde yer alan oyunlar aynı zamanda bebeğin gelişiminin oyun içerisinde gözlemlenmesine ve desteklemesine de fırsat sağlar. Bu nedenle umuyoruz ki bu programdan bütün bebekler yararlanma şansı yakalar.

Tüm bebek ve ebeveynlere/birincil bakım verenlere güzel başlangıçlar yaratması dileğiyle...

*Gökçe Hafizoğlu
Prof. Dr. Müdriye Yıldız Bıçakçı*

UYGULAMA ÖNCESİ VE UYGULAMADA DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

Programda yer alan oyunlar bebekle birlikte oynayacak ebeveyn/birincil bakım veren kişi ya da uzman oyun öncesinde materyal ve ortam düzenlemesini göz önünde bulundurarak oyunlan okumalıdır. Böylece oyun süreci daha kolay ve etkin olacaktır.

Programda yer alan oyunlar oynarken, mutlaka güvenlik önlemleri alınmalı, ortamda tehlikeli olan keskin küçük araç gereçler, soba, sıcak su gibi materyallerin olmamasına özen gösterilmelidir. Programda yer alan oyunlar oynamadan önce bebeğin temel ihtiyaçlarının (beslenme, uyku ve tuvalet ihtiyaçları) karşılanmasına özen göstermelidir.

Her bebeğin gelişim ve öğrenme hızı birbirinden farklıdır ve gelişimde bireysel farklılıklar vardır. Bu durum göz önünde bulundurarak bebeğin gözlemlenilmesi ve bebeğin yapabildiği becerilerden başlayarak yola çıkılarak ilerlenmelidir.

Programda yer alan oyunların sık sık tekrarlanması hem bebeğin gelişimi hem de bebek-yetişkin ilişkisinin desteklenmesini sağlayacaktır. Bu program Türkçe ve Arapça dillerinde bulunmaktadır. Eğer bebekle Arapça iletişim kuruluyor ise, evde Türkçe bilen bir aile üyesi tarafından da oyunlar Türkçe oynanması bebeğin dil gelişimini destekleyecek, sosyal uyumunu arttıracaktır.

Programın *ilk bölümünde* o döneme ait gelişim özellikleri yer almaktadır.

Programın *ikinci bölümünde* gelişimin alanlarını desteklemeye yönelik oyunlar yer almaktadır. Bununla birlikte bu bölümde; belirtilen oyunların hangi gelişim özelliğini desteklediği, bu oyunları oynarken hangi materyallerin kullanılabileceği içermektedir.

Programın *üçüncü bölümünde* ise 'Bebeğimde Gözlemem Gerekenler' kısmı yer almaktadır. Bu bölümde bebeğinizle oyun oynarken gözlemlemeniz gereken beceri ve davranışlar bulunmaktadır. Bu bölümde yer alan beceri ve davranışlar belirtilen gelişim dönemine aittir. **Örneğin 7 aylık bir bebek için 'Elinde tuttuğu nesneyi dokunarak, izleyerek ya da ağzına götürerek keşfetmeye çalışma' becerisi 7. Ay dönemi içinde gözlemlenmelidir.** Tabi ki çocukların bireysel farklılıkları bulunması doğal olup, o ay içinde gözlenmeyen beceriler bir sonraki dönemde izlenmesi önemlidir. Eğer belirtilen dönemde veya daha sonraki dönemlerde bu beceri ve davranışları bebekle vakit geçirirken, oyun oynarken gözlemlenmez ise bir uzmana başvurmak önemlidir.

O-1 Ay

Gelişim Özellikleri

- Sırt üstü pozisyonda yatarken ani bir uyarana verildiğinde sıçrar.
- Avucunun içine verilen nesneyi kavrar.
- Emme davranışı gösterir.
- Kendisinden 20-30 cm uzaktaki parlak renkli nesneye bakar.
- Sese tepki verir.
- Ağzıyla etrafındaki nesneleri, vücudunu tanımaya çalışır.
- Kendisiyle konuşan kişiye bakar.
- Gıgı' sesleri çıkarır.
- Farklı duyu durumlarında farklı sesler çıkarır.
- Kendiliğinden gülümser.
- Dokunsal uyarana tepki verir.
- Yetişken ile karşılıklı gülümser.
- Huzursuzken anne kucağına aldığı anda sakinleşir.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Sırt üstü pozisyonda yatarken ani bir uyarana verildiğinde sıçrar.
- Avucunun içine verilen nesneyi kavrar.
- Emme davranışı gösterir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çıngırak

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizi sırtı yere dönük olacak şekilde bir elinizle ense kısmını destekleyerek kucaklayın göz teması kurarak konuşun. Konuştuğunuz süreçte bebeğinizin başını ve boynunu kontrol etmeye çalıştığını gözlemleyin.
- ★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken bebeğinizin sizi görmeyeceği şekilde arkasına geçerek bir çıngırak sallayın. Çıngırakın sesini duyduğunda çıkan sese sıçrayarak tepki verip vermediğini gözlemleyin. Gün içerisinde bebeğinizin görme alanı içerisinde olmayan nesnelerin ya da kişilerin seslerine bebeğinizin verdiği tepkileri gözlemleyin.
- ★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken nazikçe elinden tutun ve okşayarak elini açın. Avucunun içine dokunduğunuzda elini kapatmasını yani baş parmağınızı avucunun içine alarak parmağını kavramasını gözlemleyin. Bebeğinizin elini açtıktan sonra parmağınızın yerine kavrayabileceği bir nesne örneğin bir çıngırak verebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kısa süreli baş ve boyun kontrolü

☐☐

Ani sese irkilme

☐☐

Eline verilen nesneyi kavrama

☐☐

Anne memesi ya da biberondan emme

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kendinden 20-30 cm uzaklıktaki parlak renkli nesneye bakar.
- Sese tepki verir.
- Ağızıyla etrafındaki nesneleri, vücudunu tanımaya çalışır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çingirak, kırmızı top/ponpon, bileğe takılabilecek renkli kalın ipler ya da kurdeleler

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizle göz teması kurduktan sonra çingırağı önce bebeğe yakın şekilde sallayın, bebek çingırağa odaklandıktan sonra çingırağı yavaşça göz hizasından 20-30 cm uzaklaştırarak sallamaya devam edin. Uzaklaşan çingırağı bebeğinizin izlediğini gözlemleyin.
- ★ Bebeğinizin el ve ayak bileklerine renkli kalın ipler ya da kurdeleler bağlayarak elleriyle, ayaklarıyla oynayın ve bileklerindeki renkli nesnelere bakmasını sağlayın. İpleri bebeğinize zarar vermeyecek kalınlıkta seçiniz, bebeğiniz sizin kontrolünüzde ipleri gözlemlemesine dikkat ediniz ve oyun sürecinden sonra ipleri mutlaka bebeğinizin bileğinden çıkarınız.
- ★ Bebeğinizle birlikteyken bebeğinizin sağında el çırpın ve çıkardığınız sese jest, mimik, el kol hareketi gibi tepki verip vermediğini gözlemleyin. Ardından bebeğinizin solunda birkaç defa parmağınızı şaklatın ve çıkardığınız sese bebeğinizin verdiği sese jest, mimik, el kol hareketi gibi tepki vermesini gözlemleyin.
- ★ Gün içerisinde bebeğinizin ellerini ağızına götürme, eline verilen nesneyi ağızına götürme gibi davranışlarda bulunuyor olmasını gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Renkli ve parlak nenelere bakma

☐☐

Kuvvetli seslere tepki verme

☐☐

Elinizi ağzına götürme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kendisiyle konuşan kişiye bakar.
- 'Gıgı' sesleri çıkarır.
- Farklı duygu durumlarında farklı sesler çıkarır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Annesi Onu Çok Severmiş Ninnisi:
Uykudan uyanmış,
Gülermiş bakarmış,
Annesi onu çok öpermiş severmiş,
Okula gidermiş yazarmış çizermiş,
Babası onu çok öpermiş severmiş,
Annesi onu çok,
Babası onu çok,
Herkesler onu çok severmiş.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğiniz yatar pozisyondayken, bebeğinizi kucağınıza aldığınızda, beslerken ve bebeğinizin altını değiştirirken onunla göz teması kurun ve yumuşak bir ses tonuyla jest ve mimiklerinizi de kullanarak konuşun. Bebeğinizin dikkatini çekmeye, size bakmasını sağlamaya çalışın ve size bakmasını gözlemleyin.
- ★ Bebeğinizle karşılıklı iletişim kurmaya çalışın. Bebeğinizin sizin konuşmalarınıza jest, mimik veya ses ile cevap vermesi için fırsat verin. Onu gösterdiği jest ve çıkardığı seslere cevap verin, tekrar edin ve onunla jest ve mimiklerinizi kullanarak bebeğinizin yüzünüze bakması için günlük hayatınıza dair, çevrenizde olanlara dair konuşmayı sürdürün.
- ★ Bebeğinize 'Annesi Onu Çok Severmiş' isimli ninniye söyleyin. Bebeğinizin söylediğiniz ninniye 'Gıgı' sesleri çıkararak cevap vermesi için siz de sesler kullanarak ve cevap vererek karşılıklı iletişim kurun. Bu şarkıyı gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de söyleyerek tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.
- ★ Gün içerisinde bebeğinizin huzursuz olduğu, mutlu olduğu ya da acıktığı, altını ıslattığı durumlarda verdiği tepkileri izleyin. Bu durumlardaki farklı duygularına farklı seslerle tepkiler verdiğini gözlemleyin. Örneğin huzursuz olduğunda ağlama mutlu olduğunda farklı ses çıkarma şeklinde tepkiler verebilir.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Konuşan kişinin yüzüne bakma

☐☐

Ses ıkarma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kendiliğinden gülümser.
- Dokunsal uyarana tepki verir.
- Yetişken ile karşılıklı gülümser.
- Huzursuzken anne kucağına aldığı anda sakinleşir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Krem, Yağ, Dokun Hisset Kitabı
Fış Fış Kayıkçı Şarkısı
Fış Fış Kayıkçı
Kayıkçının Küreği Tıp Tıp Atar Yüreği
Akşama Fincan Böreği Yavrum Yesin
Büyüsün, Tıpış Tıpış Yürüsün

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken evinizde bulunan bebeğinize uygun olan bir kremle ya da bebek masaj yağı ile bebeğinizin vücuduna yumuşak dokunuşlarla masaj yapın. Bu esnada bebeğinizle konuşun, 'Fış Fış Kayıkçı' şarkısını söyleyin. Bebeğinizin jest, mimik, el kol hareketi, gülümseme, ses olarak huzurlu olduğunu gösteren tepkilerini gözlemleyin. Özellikle karşılıklı gülümsemeye özen gösterin. Bu oyunu huzursuz olduğunda da oynayın ve sakinleşip sakinleşmediğini izleyin.

★ Zaman zaman bebeğinizi uzaktan izleyin. Siz bebeğinizin görüş alanı içerisinde olmadığınız zamanlarda gülümsediğini gözlemleyin.

★ Bebeğinizin yanına uzanın ya da bebeğinizi kucağınıza alın. 'Dokun Hisset' kitabını bebeğinizin görme alanı içerisinde sallayarak ilgisini çekin. Ardından kitabın sayfalarında yer alan farklı dokulara bebeğinizin elini nazikçe tutarak birlikte dokunun. 'aaa yumuşak bir tüy, tırtıklı bir yüzey' şeklinde dokunduğunuz dokuları tanımlayın ve bebeğinizin dokunsal uyarılara ne tür tepkiler verdiğini gözlemleyin. Bu oyunu evdeki farklı nesnelerle de yapabilirsiniz. Örneğin eline aldığı bir ev eşyasını ya da dokunduğu bir kıyafetin özelliklerini tanımlayan cümleler kurabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Göz teması kurularak bir yetişkin tarafından konuşulduğunda, vücuduna dokunulduğunda tepki verme

☐☐

Kendi kendine gülümseme

☐☐

Huzursuzken anne kucağına alındığında, yumuşak bir ses tonuyla sırtına masaj yapılarak şarkı/ninni söylendiğinde sakinleşme.

Bebeğimle İlgili Notlar :

2 Ay

Gelişim Özellikleri

- 🔍 Kucağa alındığında başını yaklaşık on beş saniye dik ve dengeli tutar.
- 🔍 Sırt üstü yatırıldığında başını kaldırmaya çabalar.
- 🔍 Görme alanı içinde hareket eden nesneleri izler.
- 🔍 Görme alanı içinde hareket eden kişileri izler.
- 🔍 Tanıdığı kişilerin yüzüne bakar.
- 🔍 Göz teması kurar.
- 🔍 Farklılaşmış ağlama davranışı gösterir.
- 🔍 'A, e, o, u, i' gibi sesler çıkarır.
- 🔍 Konuşan kişiye bakar.
- 🔍 Mutlu olduğunda cıvılda.
- 🔍 İnsan yüzüne gülümser.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kucağa alındığında başını yaklaşık on beş saniye dik ve dengeli tutar.
- Sırt üstü yatırıldığında başını kaldırmaya çabalar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çıngırak ya da renkli bir ponpon

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizi kucağınıza aldığınızda başını dik tutabilmesini desteklemek için siz ya da diğer bir aile üyesi bebeğinizin göz hizasında bir çıngırak sallayın ve bu çıngırak kademeli olarak 5-10 cm yukarı doğru kaldırsın. Bebeğiniz başını yukarı kaldırdığında başını ve gövdesini kavrayacak şekilde ensesinden tutarak destek verebilirsiniz.
- ★ Bebeğiniz kucağınıздаiken göz hizasında bir çıngırak ya da renkli bir ponpon sallayın. Salladığınız nesneyi yavaşça yukarı doğru kaldırsın, bebeğinizin başını kaldırması için ensesinden tutarak destek verebilirsiniz.
- ★ Bebeğinizle zaman geçirirken heyecanlandığında ya da sinirlendiğinde bacaklarını havaya kaldırdığını, ellerini kollarını hareket ettirdiğini gözlemleyin. Bebeğinizle yaptığınız yemek zamanı, alt değiştirme zamanı, banyo zamanı, kitap okuma zamanı gibi zamanlarda da bebeğinizin heyecanlandığını ya da sinirlendiğini hareketlerini gözlemleyerek fark etmeye çalışın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Başını dik ve dengeli tutma

☐☐

Başını kısa süre kaldırıp indirme

☐☐

El, kol ve bacak koordinasyonu sağlama

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Görme alanı içinde hareket eden nesneleri izler.
- Görme alanı içinde hareket eden kişileri izler.
- Tanıdığı kişilerin yüzüne bakar.
- Göz teması kurar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Parmak kuklaları, kırmızı top/ponpon

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Parmak kuklalarından birini parmağınıza takın ve bebeğinizin göz önünde tutun. Bebeğiniz kuklaya baktığında kuklayı hareket ettirin. Ardından iki elinizin birer parmağına anne ve baba kuklalarını takın ve bebeğinizin kuklaları izlemesi için bekleyin. Bebeğiniz kuklaları izlediğinde kuklaları bebeğinizin sağına ve soluna tutun. Önce baba kuklasını hareket ettirerek, 'merhaba kızım ben senin babanım, benim adım Ali. Baban seni çok seviyor' şeklinde konuşarak bebeğinizin cevaplarını destekleyin ve izlemesini gözlemleyin. Ardından diğer tarafta bulunan parmağınızda takılı anne kuklasını hareket ettirerek 'merhaba kızım ben senin annenim, benim adım Ayşe. Annen seni çok seviyor' şeklinde konuşarak bebeğinizin izlemesini ve ses çıkarmasını gözlemleyin.

★ Bebeğiniz yatar pozisyondayken sakın ve sevecen konuşun, bebeğinizin sizinle göz teması kurması için konuşmalarınızı tekrarlayın. Göz teması kurduğunda gülümseyerek konuşmanıza devam edin ve onun da cevap vermesi için teşvik edin ve karşılıklı konuşmaya dönüştürün. Ardından hareket edin sizi gözleri ile izleyip izlemediğini gözlemleyin. Bu oyunu bebeğinizle gün içerisinde sürekli oynayabilirsiniz. Gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken bebeğinizle göz teması kurarak konuşun.

★ Bebeğiniz kucağınızda etrafı görebilecek pozisyondayken evde birlikte zaman geçirdiğiniz diğer aile bireylerinin olduğu bir ortamda bebeğinize 'baba nerde, neredeymiş baba?' diye sorun ve babayı gösterip 'aaa baba buradaymış' deyin. Bunu diğer aile bireyleri için de deneyimleyin ve tanıdığı kişilerin yüzüne bakmasını destekleyin.

Bebeğimde Gzlemem Gerekenler

☐☐

Hareket eden nesne veya insanları gözleriyle izleme

☐☐

Tanıdığı kişilerin yüzüne bakma

☐☐

Göz teması kurma

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Farklılaşmış ağlama davranışı gösterir.
- 'A, e, o, u, i' gibi sesler çıkarır.
- Konuşan kişiye bakar.
- Mutlu olduğunda cıvıldaır. kişiye bakar.
- Farklı duygu durumlarında farklı sesler çıkarır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Renkli ve sesli nesneler, bebek kitabı

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin acıktığında, altını ıslattığında ya da farklı bir ihtiyacı olduğu zamanlardaki ağlama davranışını gözlemleyin ve ağladığında bebeğinizi kesinlikle yalnız bırakmayın. Kucağınıza alın, ona sarılın, onunla konuşun (karnın doydun, gazını çıkarmadık, galiba seni rahatsız eden, gazının olması, gazını da çıkaralım vb.)İhtiyacını hemen giderin ve mutlu olması ve mutluluğunu ses çıkararak göstermesi için onunla konuşun.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda durun ve farklı zamanlarda 'a,e,o,u,i' seslerini çıkarın. Bu sesleri çıkarırken sesinizin şiddetini (yüksek-alçak ses)arttırıp azaltın, zaman zaman sesleri uzatın, bebeğin sizin yüzünüze ve ardından ağzınıza bakması için yönlendirin. Siz ses çıkarın ardından bebeğinizin ses çıkarması için destek olun ve onun çıkardığı sesleri taklit ederek karşılıklı ses çıkarmayı tekrarlayın. Taklit ederken ağız hareketlerinizi görebilecek yakınlıkta olun ve size bakması için çıkardığınız seslerin tonunu (ince-kalın ses)şiddetini (yüksek-alçak ses)değiştirin. Gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de sesinizin tonunu ve şiddetini değiştirerek bebeğinizin tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

★ Bebeğinizin görüş alanı içerisine bez bebek kitabını yerleştirin, bebeğinizin ilgisini çekebilmek için kitabı sallayarak içindeki zilden ses çıkartabilirsiniz. Bebeğiniz ilgisini kitaba yönelttiğinde, kitaba dokunmasına fırsat verin. Kitabın sayfalarında yer alan nesnelerin/canlıların isimlerini söyleyin. Bebeğinizle sık sık göz teması kurun ve bebeğinizin yüzünüze bakmasını destekleyin. Bebeğinizin 'a,e,o,u,i' seslerini çıkarmasını desteklemek için bu kitabı okuyarak oyunu oynayınız.

★ Bebeğinizin hoşuna giden sesleri çıkararak ya da jestler oluşturarak heyecanlanmasını ve mutlu olmasını sağlayın, ardından mutlu olduğunu gösteren sesleri çıkarması için fırsat yaratın. Siz de bu seslere konuşarak cevap verin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

İstek ve ihtiyaçları için farklı tonlarda ağlamama

☐☐

Ses çıkarma

☐☐

Konuşan kişinin yüzüne bakma

☐☐

Mutlu olduğunda ses çıkararak belli etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- İnsan yüzüne gülümser.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

● Aç-Kapa Oyunu

Açıp-kapa, açıp-kapa (Avuçlar dışa dönük eller iki kez açılıp kapanır.)

El çırpalım, biraz da oynayalım (Eller çırpılır, daha sonrada parmaklar havada şıktatılır.)

Açıp kapa, açıp kapa (Eller açılıp, kapatılır.)

Kucağına koy (Eller kucakta kavuşturulur.)

Yavaş yavaş parmakların tırmansın (Parmaklar göğüsten yukarı doğru yürütülür.)

Ağzını da aç ama (Ağız açılır.)

Sakin elini koyma (Eller arkaya saklanır.)

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizi sırtüstü yatırdıktan sonra onunla göz teması kurabileceğiniz şekilde oturun ve göz teması kurarak 'Aç Kapa' şarkısını söyleyin. Şarkıyı söylerken bedeninizle hareketlerini de yapın ve bebeğinizin sizin yüzünüze bakmasını ve gülümsemesini gözlemleyin. Bu şarkıyı gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de söyleyerek tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken aynı şarkıyı diğer bir aile üyesinin söylemesini sağlayın ve bebeğinizin mutlu olduğunu gösteren tepkilerini gözlemleyin. Bu şarkıyı banyo zamanından, bebeğinizi besleme zamanından önce yaparak rutin haline getirebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

İhtiyaçları karşılandığında, mutlu ve keyifli olduğunda gülümseyerek

tepki verme

Bebeğimle İlgili Notlar :

3 Ay

Gelişim Özellikleri

- Parlak renkli ve hareketli nesneyi 180 derece izler.
- Yüz üstü yatırıldığında dirsekleriyle göğsünü kaldırmaya çalışır.
- Uzaktaki bir nesneyi almak için kolları ile uzanır.
- Bir şarkıya ya da ninniye tepki verir.
- Bir ses duyduğunda gözleri ile sesin geldiği yeri arar.
- Sesin kaynağına yönelir.
- Konuşan kişiye ve ses çıkaran nesneye sesli tepki verir.
- 'ka, ga' gibi sesler çıkarır.
- Farklı jest ve mimiklere tepki verir.
- Tanıdık durumlara tepki verir.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Parlak renkli ve hareketli nesneyi 180 derece izler.
- Yüz üstü yatırıldığında dirsekleriyle göğsünü kaldırmaya çalışır.
- Uzaktaki bir nesneyi almak için kolları ile uzanır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Ayna, ponpon, renkli nesneler (çingirak, ponpon gibi)

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken göz hizasının tam ortasında renkli ve büyük bir ponpon sallayın. Bebeğiniz ponpona baktığında ponponu yavaşça sağ tarafa doğru kaydırın ve bebeğinizin gözleriyle ponponu izlediğini gözlemleyin. Ardından ponponu tam sola doğru ilerletin (180 derece) ve bebeğinizin ponponu izlediğini gözlemleyin. Bebeğinizin ponpona bakabilmesi için ponponun arkasından bir zil ya da çingirak sallayabilirsiniz.

★ Bebeğinizi yüz üstü pozisyonda yatırmak ve önüne renkli nesneler oyuncaklar yerleştirin (örneğin: çingirak, ponpon gibi). Bebeğiniz dirseklerinden destek alarak başını kaldırıp nesnelere baktığında nesneleri bebeğinize yaklaştırmak. Yakınındaki nesneye kolunu kaldırarak uzanıp tutmaya çalıştığında bebeğinize destek olarak 'Bu küpü mü istiyorsun, al' diyerek eline verin ve 'Ali eline bir küp aldı' gibi yapılan eylemi sözel olarak ifade edin. Bu oyunu gün içerisinde bebeğinizin etrafında bulunan ve bebeğinizin uzanmak, dokunmak istediği nesnelerle de oynayın. Nesneleri bebeğinize uzatarak eylemini sözel olarak ifade edin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Gözleriyle hareket eden nesneyi izleme

☐☐

Başını dik tutma

☐☐

Nesnelere uzanma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Bir şarkıya ya da ninniye tepki verir.
- Bir ses duyduğunda gözleri ile sesin geldiği yeri arar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çıngırak ya da ponpon
- Küçük Kurbağa Şarkısı
Küçük kurbağa, küçük kurbağa, kulağın nerede ?
Kulağım yok kulağım yok yüzerim derede
Ku vak vak vak ku vak vak vak kuvak kuvak kuvak
Küçük kurbağa, küçük kurbağa, kuyruğun nerede ?
Kuyruğum yok kuyruğum yok yüzerim derede
Ku vak vak vak ku vak vak vak kuvak kuvak kuvak
Küçük kurbağa, küçük kurbağa, yelkenin nerede ?
Yelkenim yok yelkenim yok yüzerim derede
Ku vak vak vak ku vak vak vak kuvak kuvak kuvak
Küçük kurbağa, küçük kurbağa, gözlerin nerede?
Gözlerim yok gözlerim yok yüzerim derede.
Ku vak vak vak ku vak vak vak kuvak kuvak kuvak

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz bir pozisyona geçin ve bebeğinizin ellerinden tutarak ona 'Küçük Kurbağa' şarkısını söyleyin. Bebeğinizin siz şarkı söylerken size bakması, gülümsemesi, sesler çıkarması gibi tepkilerini gözlemleyin. Bu şarkıyı gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de söyleyerek tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.
- ★ Bebeğinizin görüş alanı dışında bir çıngırak ya da ponpon sallayın ve bebeğinizin sesin kaynağını gözleriyle arayıp aramadığını gözlemleyin. Gün içerisinde bebeğinizin görüş alanı içerisinde olmayan nesne ya da kişilerin seslerini duyduğunda bebeğinizin gözleriyle sesin kaynağını aradığını da gözlemleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Bir şarkıya ya da ninniye tepki verme

☐☐

Bir ses duyduğunda gözleri ile sesin geldiği yeri arama

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Sesin kaynağına yönelir.
- Konuşan kişiye ve ses çıkaran nesneye sesli tepki verir.
- 'ka, ga' gibi sesler çıkarır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Bez bebek kitabı, çingirak.
- Karga Tekerlemesi
Karga karga gak dedi, çık şu dala bak
dedi. Çıktım baktım şu dala,
Karga fındık getirdi,
Fare yedi bitirdi

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz yatar pozisyondayken ya da kucağınızdayken görme alanı içerisinde bir zil ya da çingirak sallayarak ses ve nesneye bakmasını sağlayın, bebeğinizin ses çıkararak verdiği tepkileri gözlemleyin. Daha sonra bu nesnelere dokunması için fırsat verin.

★ Bebeğinizin görme alanı içerisinde salladığınız bez bebek kitabını önce bebeğinizin sağında sallayarak sağ tarafa dönmesini, sonra sol tarafta sallayarak sesin geldiği yöne yönelmesini sağlayın. Bebeğinizin kitaba bakması için 'aaa' gibi ses çıkarabilirsiniz.

★ Bebeğinizle 'Karga' tekerlemesini söyleyin. Konuşmaya bebeğinizin sizi görebileceği pozisyonda başlayın. Bebeğiniz de çıkarmaya çalıştığında seslerin tonunu (ince-kalın ses), şiddetini (yüksek-alçak ses) değiştirin ve size bakmasını sağlayın. Konuşmanıza jest, mimik, el kol hareketi, gülümseme, ses gibi özellikle de seslerle cevap vermesi için gözlemleyin. Bu şarkıyı gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de söyleyerek tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Sesin geldiği yöne bakma

☐☐

Konuşan kişiye ya da seslere tepki verme

☐☐

Ses çıkarma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Farklı jest ve mimiklere tepki verir.
- Tanıdık durumlara tepki verir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Parmak kuklaları
- Fış Fış Kayıkçı Şarkısı
Fış Fış Kayıkçı
Kayıkçının Küreği
Tıp Tıp Atar Yüreği
Akşama Fincan Böreği
Yavrum Yesin Büyüsün
Tıptı Tıptı Yürüsün

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken siz de onunla göz teması kurabileceğiniz bir pozisyona geçin. Bebeğinizle göz teması kurduktan sonra jest ve mimiklerinizle bebeğinizin dikkatini çekebilecek coşkulu taklitler yapın. Örneğin önce dil çıkarın, ardından yanaklarınızı şişirin ve ellerinizle yanaklarınıza vurarak ses çıkarın, ardından ellerinizi başınızın üstünde kulak yapın ve dil çıkarın. Bebeğinizin bu taklitlere verdiği jest, mimik, el kol hareketi, gülme, ses çıkarma olarak verdiği tepkileri gözlemleyin ve bu tepkilerini siz tekrarlayarak karşılıklı iletişim kurmayı destekleyin. Bu taklitleri gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de yaparak tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken siz de onunla göz teması kurabileceğiniz bir pozisyona geçin. Bebeğinizle göz teması kurduktan sonra parmak kuklalarını takarak daha önce (1. Ayda) söylediğiniz 'Fış Fış Kayıkçı' şarkısını söyleyin ve jest, mimik, el kol hareketi, gülme, ses çıkarma gibi tepkilerini gözlemleyin.

★ Bebeğinizi tanıdığı insanların olmadığı bir ortama ya da kalabalık misafirin geldiği bir ortama girdiğinde huzursuz olduğunda ağlayarak ya da jest ve mimikleriyle belli ettiğini gözlemleyin. Bebeğiniz ağlayarak ya da davranışlarıyla huzursuz olduğunu belli ettiğinde onu kucağınıza alın ve sakinleşmesi için 'Buradayım ben, bak kimler varmış burada' şeklinde konuşarak ortamda bulunan kişileri tanıttırın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Jest ve mimiklerle yapılan taklitlere tepki verme

☐☐

Sesli gülme

Bebeğimle İlgili Notlar :

4 Ay

Gelişim Özellikleri

- Yüz üstü yatırıldığında ayakları ile kendini öne doğru iter.
- Görme alanı içindeki nesneyi alır.
- Elindeki nesneyi ağzına götürür.
- Koltuk altlarından tutulduğunda adımlamaya benzer hareketler yapar.
- Elindeki nesne alındığında arar.
- Elindeki nesne alındığında nesneyi almak için tek taraflı elini uzatır.
- Agular, babıldar.
- Sesini alçaltıp yükseltir.
- Farklı yüz ifadelerine tepki verir.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Yüz üstü yatırıldığında ayakları ile kendini öne doğru iter.
- Görme alanı içindeki nesneyi alır.
- Elindeki nesneyi ağızına götürür.
- Koltuk altlarından tutulduğunda adımlamaya benzer hareketler yapar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çıngırak, küp, kitap

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizi güvenlik önlemlerini alarak yüz üstü pozisyonda yatırm ve karşısına geçerek önüne küp, çıngırak, ponpon, kitap gibi nesneleri yerleştirin. Bebeğinizle göz teması kurarak bu nesneleri bebeğinize tanıtm 'Kırmızı bir küp, pembe bir çıngırak sallayınca ses çıkıyor aaa!' gibi konuşarak nesneleri bebeğinizin yakınına yerleştirin. Bebeğiniz bacaklarından destek alarak kendisini öte itip nesnelerden birini aldığıda 'Evet küpü istiyorsun al hadi' diyerek almasına yardımcı olun.

★ Bu dönemde bebekler ellerine aldıkları nesneleri ağızlarına götürerek nesneleri keşfetmeye çalışırlar. Bebeğinizin eline aldığı nesneyi ağızına götürmesini gözlemleyin bununla birlikte güvenlik önlemlerini alın.

★ Bebeğinizin çoraplarını çıkararak sert bir zemin, pütürlü bir zemin, toprak zemin, yumuşak bir halı olan zemin gibi farklı dokulardaki zeminlere ayaklarını bastırm. Bebeğinizin koltuk altından tutarak zeminlere basmasını sağlayın ve adımlamaya benzer hareketler yaptığını gözlemleyin. Bebeğinizin ayaklarıyla dokunduğu yüzeyleri 'yumuşak bir yer, sert bir yer' şeklinde ifadelerle tanıtm.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Uzanma, kavrama, tutma gibi becerileri yapma

☐☐

Görme alanı içerisindeki nesneye ilgi duyma

☐☐

Elindeki nesneyi ağzına götürme

☐☐

Adımlamaya benzer hareketler yapma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Elindeki nesne alındığında arar.
- Elindeki nesne alındığında nesneyi almak için tek taraflı elini uzatır.
- Elindeki nesneyi ağızına götürür.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Renkli küp, çingirak, kitap
- Sen Oyna Şarkısı
Şu Zeynep'i de bir oynatalım, Bulgurumuzu kaynatalım
Sen oyna Zeynep sen oyna, sen oyna Zeynep sen oyna

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz sırt üstü yatarken bir çingırağı görme alanı içerisinde sallayın ve 'al' deyin. Bebeğinizin parmaklarını nazikçe açarak ve çingırağı dokundurarak çingırağı kavramasına destek olabilirsiniz. Bebeğiniz çingırağı kavrayıp salladığında 'evet çingırağı tuttu' diyerek davranışını sözel olarak tanımlayın. Ardından bebeğinizin elinden çingırağı yavaşça ve nazikçe alın, çingırağı aldığınızda çingırağı almak için tek taraflı elini uzatıp uzatmadığını gözlemleyin.

★ Bebeğinizin görme alanı içerisinde bir çingirak sallayarak ona model olun ve ilgisini çekin ardından çingırağı bebeğinize uzatarak 'al' deyin. Bebeğiniz çingırağı aldığında elinden nazikçe tutarak sallamasına destek olun. Ardından 'Sen Oyna' şarkısını söyleyerek alkış yapın ve bebeğinizin çingırağı sallamasını sağlayın. Bu şarkıyı gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de söyleyerek tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

★ Bebeğiniz yatar pozisyondayken iki renkli küpü göz önünde bulundurun ve birbirine vurarak ses çıkartın. Küplerden birini bebeğinize vererek 'al' deyin. Bebeğinizin parmaklarını nazikçe açarak küpü kavramasına destek olabilirsiniz. Bebeğiniz küpü kavradığında 'evet küpü tuttu' diyerek davranışını sözel olarak tanımlayın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

İlgisini çeken bir nesneyi görüş alanı içerisine koyduğunuzda ona uzanma

☐☐

Eline vermek istediğiniz bir nesneyi tutma

☐☐

Elinden aldığınız nesneyi almak için tekrar size uzanma

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Agular, babıdar.
- Sesini alçaltıp yükseltir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çıngırak

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinize ismiyle seslenin, onunla konuşurken 'Ali ne kadar güzel bir bebek, Ali'nin burnu, Ali'nin ağzı' şeklinde isminin geçtiği cümleler kurun ve onun konuşmanıza destek olun.

★ Bebeğiniz yatar pozisyondayken göz teması kurarak abartılı taklitler yapın. Sesler çıkarın ve seslerin tonunu (ince-kalın ses), şiddetini (yüksek-alçak ses) değiştirin. Bebeğinizin de bu sesleri çıkarmasını ve sesini alçaltıp yükseltmesi için destek olun. Örneğin "A" sesini önce yüksek sesle ardından alacak sesle söyleyin ya da "aaaaaaa" diye uzatın. Bebeğinizin sesler çıkarması için bol bol tekrarlayın.

★ Çıngırağya da zili bebeğinizin görüş alanı içerisinde tutun, 'hızlı' diyerek hızlı sallayın ve bu hıza uygun ses çıkarın. Daha sonra 'yavaş' diyerek yavaş sallayın daha yavaş ve az ses çıkarın. Bu oyunu banyo zamanlarında 'hızlı' diyerek elinizle hızlı bir şekilde suya vurarak ya da 'yavaş' diyerek yavaş bir şekilde suya vurarak da oynayabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Agulama, babıldama

☐☐

Ses tonunu değiştirme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Farklı yüz ifadelerine tepki verir.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken siz de onunla göz teması kurabileceğiniz bir pozisyona geçin. Bebeğinizle göz teması kurarak sesli bir şekilde gülün, ardından abartılı bir şaşırma taklidi yapın (gözlerinizi açın, elinizi ağzınıza götürerek aaa! Deyin), ardından korkmuş bir yüz ifadesi ve ses çıkarın, ardından üzgün ağlıyor bir yüz ifadesi yapın. Bu jest ve mimiklerinize bebeğinizin gülerek, bakarak, kollarını ayaklarını sallayarak ya da ses çıkararak tepki verdiğini gözlemleyin. Bu oyunu gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de yaparak tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Farklı yüz ifadelerine tepki verme

Bebeğimle İlgili Notlar :

5 Ay

Gelişim Özellikleri

- 🔍 Yarı oturur pozisyonda destekle 10 dakika durur.
- 🔍 Sırt üstü yatarken yan döner.
- 🔍 El bileğini çevirir.
- 🔍 Oyuncağa doğru uzanır ve dokunur.
- 🔍 Eline verilen nesne ile oynar.
- 🔍 Oynadığı nesne elinden alındığında almak için elini uzatır.
- 🔍 Görme alanı dışına çıkan oyuncakı izler.
- 🔍 'bu, pu, vu' sesleri çıkarır.
- 🔍 İsmi söylendiğinde başını çevirir.
- 🔍 Sert ve yumuşak ses tonunu ayırt eder.
- 🔍 Anneyi tanır.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Yan oturur pozisyonda destekle 10 dakika durur.
- Sırt üstü yatarken yan döner.
- El bileğini çevirir.
- Oyuncağa doğru uzanır ve dokunur.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çıngırak, dokun hisset kitabı.

- Dandini Ninnisi

Dandini dandini danalı bebek,

elleri kolları kınalı bebek,

benim de yavrum kınalı bebek

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizi destekli bir şekilde yan oturur bir pozisyonda oturtun. Bebeğinizin duyabileceği ses tonuyla kitabın sayfalarında yer alan görsellerin isimlerini, renklerini, özelliklerini parmağınızı işaret ederek söyleyin. Bu şekilde kitabı tanıtırken bebeğinizle sık sık göz teması kurun ve destekli oturma süresinin 10 dakikayı geçmemesine özen gösterin ve vücut dengesi için bebeğinizi gözlemleyin.

★ Bebeğiniz sırt üstü yatar pozisyondayken yanına yatın ve 'Dandini' isimli ninniyi söyleyin. Siz ninni söylerken bebeğinizin size doğru döndüğünü gözlemleyin. Ardından bebeğinizin diğer tarafında yanına yatın ve aynı süreci tekrarlayın. Bebeğinizin başını ya da vücudunu size doğru çevirmeye çalışıp dönmeye çalıştığında ona doğru dönün ve bebeğinize gülümseyerek onu öpün.

★ Bebeğiniz yüz üstü pozisyondayken önüne farklı nesneler yerleştirin ve bu nesneleri 'Bu bir bardak böyle su içeriz. Bu bir kaşık ve bunun böyle çorba içeriz. Bu bir çıngırak, bunu sallarsa ses çıkarır' şeklinde tanıttın. Bebeğinizin sizin konuşmalarınız ve nesneleri tanıttığınız sırasında nesnelere uzanıp dokunmasına, onlarla oynamasına ve alması için destek olun. Bu materyallere uzanma, dokunma ve materyallerle oynama sırasında el bileğinin hareketini gözlemleyin. Bu oyunu banyo zamanlarında banyoda kullandığınız araç gereçlerle, alt değiştirme zamanlarında kullandığınız araç gereçlerle de oynayabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Yarı oturur pozisyonda destekle 10 dakika durma

☐☐

Yatar pozisyondayken sağa sola dönme

☐☐

El bileğini çevirme

☐☐

Yakınındaki oyuncığa uzanma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Eline verilen nesneyle oynar.
- Oynadığı nesne elinden alındığında almak için elini uzatır.
- Görme alanı dışına çıkan oyuncakları izler.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Dokun hisset kitap
- Kova/kutu, şekil küpü

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz sırt üstü yatar pozisyondayken ya da tanıdığı birisinin kucağında kitabını elinize alın ve bebeğinizin gözü önüne tutun. Dokun hisset kitabının bir sayfasını açarak "Bak, yumuşak, kaygan yüzey " şeklinde tanımlayın. Tanımladıktan sonra bebeğinize uzatın ve 'al' deyin. Bebeğinizin kitabı aldığı anda bebeğinizin kitaba dokunması ve kitapla ilgilenmesi için destek olun. Kitapla oynayan bebeğinize yeniden kitabı okuyun.

★ Bebeğiniz tanıdığı birisinin kucağında otururken bir kovayı ya da kutuyu bebeğinizin önüne yerleştirin. Birkaç kez kovaya/kutuya ellerinizle ya da bir kaşıkla vurarak bebeğinize model olun. Kaşığı bebeğinize uzatarak 'al' deyin. Bebeğiniz kaşığı iki elini uzanarak almasını sağlayın. Kaşığı alan bebeğinize kovayı/kutuyu göstererek 'vur' deyin. Bebeğiniz elindeki kaşıkla kovaya vurarak ses çıkardığında hafifçe elindeki kaşığı yere düşürmesini sağlayın. Bebeğiniz yere düşen kaşığa bakıp tekrar istediğini ses çıkararak ya da gözleriyle arayarak belli ettiğinde kaşığı alıp bebeğinize verin ve devam et deyin. Bebeğiniz kaşıkla kovaya/kutuya vurarak ses çıkardığında ona şarkılarla eşlik edin.

★ Bebeğiniz yastıklar ile desteklenerek oturtun ve yastıkların üzerine, bebeğinizin görüş alanı içerisine küpü yerleştirin. Bebeğinizin küpü görmesi için küpü elinize alın ve küpü bebeğinizin görüş alanından çıkarın. Bebeğinizin nesneyi görüş alanından çıkarırken izleyip izlemediğini gözlemleyin ardından küpü yeniden görüş ve uzanabileceği alana yerleştirin. Uzanarak bu oyuncakları yani küpü almasını gözlemleyin. Bebeğinizin temas ettiği küpün rengini, şeklini söyleyerek bebeğinize tanıttın. Bebeğinizin gün içerisinde dokunmak istediği ve uzandığı nesnelerin renklerini, boyutlarını vb. tanımlayarak bebeğinize ifade edin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Eline verilen nesneyle oynama

☐☐

Oynadığı nesne elinden alındığında almak için elini uzatma

☐☐

Görme alanı dışına çıkan oyuncacı izleme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- 'bu, pu, vu' sesleri çıkarır.
- İsmi söylendiğinde başını çevirir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Parmak kuklaları

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Parmak kuklalarını parmaklarınıza takın ve bebeğiniz yatar pozisyondayken kuklalara bakmasını sağlayın. Bebeğiniz kuklalarla göz temas ettikten sonra kuklaları bebeğinize uzaklaştırıp yakınlaştırarak konuşun. Bebeğiniz 'bu, pu, fu' seslerini çıkarmaya çalıştığında bebeğinize gülümseyin ve onunla konuşmaya devam edin. Bebeğinizin altını değiştirirken, giysisini değiştirirken, bebeğinizi banyo yaptırırken ses çıkartmasını desteklemek için bol bol konuşun.

★ Bebeğiniz kucağınızdayken ya da yatar pozisyondayken bebeğinizin görüş alanı içerisinde olmadığınız bir konumda ismiyle seslenin, size döndüğünde baktığında gülümseyin ve onunla konuşun.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Ses ıkarma

☐☐

İsmi söylendiğinde bakma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Sert ve yumuşak ses tonunu ayırt eder.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken onunla göz teması kurun. Önce mutsuz yüz ifadesiyle biraz sert bir ses tonuyla konuşun. Bebeğiniz mutsuz ya da huzursuz olduğunu ifade ettiğinde yumuşak bir ses tonu kullanarak onu sevin ve kucağınıza alın. Sakinleşmesini ve tepkilerini gözlemleyin.
- ★ Bebeğinizin görüş alanından kaybolun ve tepkilerini gözlemleyin. Bebeğiniz huzursuz olduğunda görüş alanı içerisine tekrar girin ve yumuşak bir ses tonuyla ona 'işte buradayım, yanımdayım' deyin. Bu oyunu gün içerisinde farklı zamanlarda ellerinizle yüzünü kapatıp, ce-e deyip açarak da oynayın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Sert ya da kızgın ses tonuyla konuşmayı ayırt ettiğini gösteren tepki verme

☐☐

Anneyi tanıdığını ifade eden jest ,mimik ya da ses çıkarma

Bebeğimle İlgili Notlar :

6 Ay

Gelişim Özellikleri

- 🔍 Destekle dik oturur.
- 🔍 Kol ve bacaklarının yardımıyla vücudunu iter.
- 🔍 Yüz üstü ileriye doğru sürünür.
- 🔍 Elinde bir nesne varken diğer eliyle ikinci nesneyi alır.
- 🔍 Nesneleri iki eliyle kavrayıp birbirine ya da zemine vurarak ses çıkarır.
- 🔍 Ce-e oyununa tepki verir.
- 🔍 Kaybolan nesneyi/kişiyi arar.
- 🔍 Aynadaki görüntüsüne ses çıkararak ya da aynaya dokunarak tepki verir.
- 🔍 'ba, be, da, de' gibi sesler çıkarır.
- 🔍 İstemediğini ya da hoşlanmadığını jest, mimik ve ses kullanarak belirtir.
- 🔍 Kucağa alınmak ister.
- 🔍 Kucağa alındığında sarılır.
- 🔍 Tanıdığı yüzlere gülümser.
- 🔍 Eliyle kavradığı ekmeği, bisküviyi ağzına götürerek yemeye çalışır.
- 🔍 Bardaktan su içer.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Destekle dik oturur.
- Kol ve bacaklarının yardımıyla vücudunu iter.
- Yüz üstü ileriye doğru sürünür.
- Elinde bir nesne varken diğer eliyle ikinci nesneyi alır.
- Nesneleri iki eliyle kavrayıp birbirine ya da zemine vurarak ses çıkarır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Küp, dokun hisset kitabı

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizi güvenli bir alanda (soba, kafasını çarpabileceği bir eşya vb. olmayan yer) yere yüz üstü bırakın. Biraz ilerisine bir çingirak bırakın. Kol ve bacaklarının yardımıyla vücudunu ileri doğru hafif bir şekilde, zorlamadan itelerken topuk tabanlarından bebeğinize destek verin, bebeğinizin kol ve bacaklarının yardımıyla vücudunu ittiğini yani yüz üstü ileriye doğru süründüğünü gözlemleyin. Çingırağa ulaştığında kavrayıp almasını ve çingırağı kavradıktan sonra yere vurup vurmadığını gözlemleyin.

★ Bebeğinizi yanlarından yastıklarla destekleyerek oturtun. Bebeğinizin görme alanı içerisine renkli küpleri yerleştirin. Bebeğinizin küplere bakması için destekleyin. Sonra bir küpü alarak bebeğinize uzatın, ardından başka bir küpü diğer eline uzatın ve kavramasını sağlayın. Siz de iki elinize küp alarak birbirine vurun 'tak tak tak' sesleri çıkarın ve bebeğinizin sizi taklit etmesi için model olun. Küpleri birbirine vurduktan ve bebeğiniz sizi taklit ettikten sonra küplerden birini bebeğinizin de ulaşabileceği sert bir zemine (yer, masa vb) vurarak ses çıkarın ve bebeğinize model olun.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Destekle oturma

☐☐

Sürünme davranışı gösterme

☐☐

Nesneleri iki eliyle kavrayıp birbirine ya da zemine vurarak ses ıkarma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Ce-e oyununa tepki verir.
- Kaybolan nesneyi/kişiyi arar.
- Aynadaki görüntüsüne ses çıkararak ya da aynaya dokunarak tepki verir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Ayna

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz size baktığında iki elinizle yüzünüzü kapatın ve 'anne neredeymiş?' deyin. Bebeğiniz ses çıkararak tepki verdiğinde 'ce e' diyerek elinizi açın ve bebeğinize gülümseyin. Bu oyunu gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de oynayarak tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

★ Bebeğinizle konuşurken göz hizasından kaybolun. Örneğin: koltukta oturuyorsa, güvenli olmasını sağlayarak başınızı koltuğun altına doğru aşağı indirin ve sizi arayıp aramadığına bakın. Ardından başınızı kaldırıp yeniden konuşmaya devam edin ce oyunu oynayın.

★ Bebeğinizi kucağınıza alın, ayna karşısına geçin ve aynada kendisine bakmasını sağlayın. 'Kim varmış burada? Ali varmış, Ali'nin burnuna bakalım, saçlarına bakalım, gözlerine ' aynaya baktığını gözlemleyin. Bu süreçte bebeğinizin çıkardığı sesleri tekrar ederek ve 'evet bu Ali, bu da Ali'nin annesi' şeklinde konuşarak tekrarlayın. Aynadaki görüntüleriniz karşısında ağzınızı kocaman açarak, yanaklarınızı şişirerek, dişlerinizi göstererek abartılı taklitler yapın, bebeğinizle göz teması kurun ve bebeğinizin bu taklitleri izlediğini ve ses ile hareketlerle tepki verdiğini gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Ce-e oyununa tepki verme

☐☐

Kaybolan kişi ya da nesneyi başını çevirerek ya da gözleriyle arama

☐☐

Aynadaki görüntüsüne tepki verme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- 'ba, be, da, de' gibi sesler çıkarır.
- İstemediğini ya da hoşlanmadığını jest, mimik ve ses kullanarak belirtir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Parmak Kuklaları

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Parmak kuklalarını parmaklarınıza takın ve bebeğiniz yatar pozisyondayken kuklalara bakmasını sağlayın. Bebeğiniz kuklalarla baktıktan sonra 'ba ba ba' sesleri çıkararak bebeğinizin vücudunun farklı bölümlerine dokunun. Bebeğiniz de 'ba' sesini taklit ettikten sonra aynı süreci 'be, da, de' seslerini çıkararak bebeğinizle karşılıklı sürdürün. Bu oyunu bebeğinizi banyo yaptırırken, bebeğinizin altını değiştirirken, yemek yeme ve kitap okuma zamanları gibi gün içerisinde farklı zamanlarda da oynayın.

★ Bebeğiniz hoşlanmadığı ya da istemediği bir durum ya da nesneyle karşılaştığındaki jest, mimik ve ses kullanarak verdiği tepkileri gözlemleyin. Ağladığında ya da huysuzlandığında "İstemiyorsun, hayır." gibi kelimeler söyleyerek istemediği durumdan/nesneden uzaklaştırsın. Gün içerisinde siz de bebeğinizin görüş alanı içerisinde ve sizi duyabileceği pozisyonlarda bazı davranışlara ya da size verilen nesnelere hayır diyerek jest, mimik ya da hareketlerle istemediğinizi ifade edin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Ba be da de gibi sesleri çıkarma

☐☐

Tercih etmediği durumları/nesneleri belli etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kucağa alınmak ister.
- Kucağa alındığında sarılır.
- Tanıdığı yüzlere gülümser.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz sırtüstü yatar pozisyondayken onunla göz teması kurun ve kollarınızı açarak 'gel bakalım' deyin. Bebeğiniz de kollarını açarak ellerini size doğru uzattığında, kucağa alınmak istediğini belli ettiğinde kucağınıza alın ve ona sarılın. Size sarıldığını gözlemleyin.

★ Bebeğinizi evde yaşayan diğer aile bireylerinin olduğu ortamda kucağınızda gezdirin ve abla nerede?, baba nerede? gibi sorular sorarak sorduğunuz bireyin yanına gidin. Bebeğinizin diğer aile bireyleriyle etkileşim kurmasını sağlayın. Baba nerede? diyerek babanın yanına gidin ve 'baba burada tut babası tut babası' diyerek bebeğinizi babanın kucağına bırakmış gibi yapın. Bebeğiniz gülümseyerek tepki verdiğinde babasının kucağına bırakın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kucağı alınmaktan hoşlanma, sarılma

☐☐

Tanıdığı kişilere gülümseyerek tepki verme

Bebeğimle İlgili Notlar :

ÖZ BAKIM BECERİLERİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Eliyle kavradığı ekmeği, bisküviyi ağzına götürerek yemeye çalışır.
- Bardaktan su içer.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Lokmalara ayrılmış ekmeğin ve bisküvinin parçaları

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizin görüş alanı içerisinde ekmeğin, bisküvinin gibi yiyecekleri yiyin ve bebeğinize uzatarak 'İster misin?' deyin. İstedğini belli ettiğinde güvenli şekilde bir parça uzatarak 'Al' deyin. Bebeğiniz uzattığınız parçayı alıp ağzına götürdüğünde 'Yiyecekleri ağızımıza götürürüz, ağızımızla yeriz' diyerek davranışını sözel olarak tanımlayın. Gün içerisinde bebeğinizin görebileceği ve uzanabileceği alanlara ona uygun yiyecekler bırakarak, istediği zaman gidip alması için fırsat verin. Aldığında aldığı yiyeceği 'Sen mi yemek istiyorsun? Hadi ye bakalım' diyerek karşılıklı iletişim kurun.
- ★ Bebeğinizin sofranın düzenine ve yemek saatlerine alışması için yemek zamanlarında bebeğinizin de sofranın olduğu ortamda bulunmasına özen gösterin. Masada önüne ekmeğin, bisküvinin gibi yiyecekleri bırakın, ağzına götürmesi ve yemeğe çalışması için destek olun. Zaman zaman bebeğinizin eline, bebeğinize uygun boyutta kaşık, bardak verin, masada sizi izlemesi için fırsat yaratın.
- ★ Bebeğiniz su istediğini göstererek ya da ses çıkararak ifade ettiğinde 'Su mu içmek istiyorsun?' şeklinde soru sorun. Evet yanıtını jest, mimik ve hareketleri ile verdiğinde bebeğinize uygun (cam olmayan) bir bardağın içerisine su koyarak bebeğinize uzatın. Bebeğinizin bardağı kavrayıp su içtiğini gözlemleyin, gerekli durumda bebeğinizin elinden nazikçe tutarak ona destek olun. Bebeğiniz 9 aylık olduğunda sizin yardımınız olmadan bardaktan su içebilme becerisini kazanmış olduğunu gözlemleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Eliyle kavradığı ekmeği, bisküviyi ağızına götürerek yemeye çalışma

☐☐

Yardımla bardaktan su içme

Bebeğimle İlgili Notlar :

7 Ay

Gelişim Özellikleri

- Desteksiz oturur.
- Kol altlarından desteklendiğinde adım atar.
- Otururken emekleme pozisyonuna geçer.
- Tutunarak ayakta durur.
- Kabin içindeki nesneleri kabı ters çevirerek boşaltır.
- Aynı eline uzatılan ikinci nesneyi almak için elindeki nesneyi diğer eline geçirir.
- Görme alanı içinde saklanan nesneyi arar.
- Yüksekten atılan bir nesneyi yere düşerken izler.
- Bay bay, gel gel gibi hareketleri taklit eder.
- Elinde tuttuğu nesneyi dokunarak, izleyerek ya da ağzına götürerek keşfetmeye çalışır.
- Tanıdığı ve etkileşimde olan bir yetişkin görme alanı dışına çıktığında jest, mimik ya da hareketleriyle tepki verir.
- Tanıdığı kişilerden bahsedildiğinde başını kişinin olduğu yöne çevirir.
- İki eş heceli ses çıkarır (baba-dede).
- Kendisiyle oynayan kişiye eşlik eder.
- Müzik dinlemekten hoşlanır.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Desteksiz oturur.
- Kol altlarından desteklendiğinde adım atar.
- Otururken emekleme pozisyonuna geçer.
- Tutunarak ayakta durur.
- Kabin içindeki nesneleri kabı ters çevirerek boşaltır.
- Aynı eline uzatılan ikinci nesneyi almak için elindeki nesneyi diğer eline geçirir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Oyuncaklar, kâse, küp

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz yerde oturur pozisyondayken görme alanı içerisinde, bebeğinizden biraz uzağa ilgisini çeken nesneler, oyuncaklar yerleştirin ve hadi gel al deyin. Bebeğiniz oturur pozisyondan emekleme pozisyonuna geçerek nesnelere doğru gittiğinde ya da uzandığında 'emekliyorsun/uzanıyorsun' diyerek hareketini sözel olarak tanımlayın. Bebeğiniz emekleyerek nesneye ulaştığında nesneyi biraz yukarda bir yere örneğin bir koltuğun üstüne yerleştirin ve 'hadi al' deyin. Bebeğiniz koltuktan ya da masadan tutunarak ayağa kalktığında 'aa koltuktan tuttun' diyerek davranışını sözel olarak tanımlayın ve istediği nesneyi almasına fırsat verin. Ardından bebeğinizden biraz uzakta olan başka bir nesneyi işaret ederek 'hadi onu da alalım' deyin. Bebeğinizin kol altlarından tutarak adım atarak nesneye doğru gidip almasını sağlayın. Ardından 'yürüdün ve nesneyi aldın' diyerek davranışını tanımlayın.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda karşılıklı oturun ve önünüze bir kâse ile renkli küpleri yerleştirin. Bebeğiniz küplere baktıktan sonra küpleri kâsenin içerisine yerleştirin ve sallayın ardından kaseyi ters çevirerek küpleri boşaltın. Sonra 'Hadi sen de yap' diyerek elinden tutarak birlikte yaptıktan sonra bağımsız yapmasını gözlemleyin.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda karşılıklı oturun ve önünüze sert bir nesnenin üzerine renkli küpleri yerleştirin. Küplerden birini alarak sert zemine vurun ve ses çıkartın. Ardından bebeğinize de bir küp uzatarak sizi taklit etmesini, küpü yere vurarak ses çıkartmasını sağlayın. Daha sonra diğer elinize bir küp daha alın ve iki küpü birbirine vurarak ses çıkartın. Bebeğinizin küpü tuttuğu eline doğru bir küp daha uzatın ve al deyin. Bebeğiniz boş olan elini küpü almak için uzattırsa, o eline vermeyin küp olan eline doğru tekrar uzatın. Bu süreçte bebeğinizin elinde tuttuğu küpü diğer eline almasını ardından sizin uzattığınız yeni küpü almasını gözlemleyin. Bu oyunu gün içerisinde bebeğinize farklı nesneler uzatarak oynayın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Emekleme, tutunarak kalkma ve adımlama davranışları gösterme

☐☐

Kaptan boşaltma yapma

☐☐

Elden ele nesne geçirme

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Görme alanı içinde saklanan nesneyi arar.
- Yüksekten atılan bir nesneyi yere düşerken izler.
- Elinde tuttuğu nesneyi dokunarak, izleyerek ya da ağzına götürerek keşfetmeye çalışır.
- Tanıdığı ve etkileşimde olan bir yetişkin görme alanı dışına çıktığında jest, mimik ya da hareketleriyle tepki verir.
- Bay bay, gel gel gibi hareketleri taklit eder.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Oyuncaklar (bebek, çingirak vb)

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte oyuncak bebekle ya da bir çingirakla (çocuğunuzun ilgisi çeken başka bir nesnede olabilir) oynayın. Daha sonra oynadığınız nesneyi bebeğinizin önüne yerleştirin ve üstünü örtün. Bebek/çingirak nerede? diye sorun ve bebeğinizin tepkilerini gözlemleyin. Örtüyü kaldırarak 'aa buradaymış' deyin.

★ Bebeğinizin önüne birkaç oyuncak yerleştirin. Bebeğinizin uzanarak oyuncaklardan birisini alıp dokunarak incelemesini gözlemleyin. Eline aldığı oyuncakçı örneğin bir küp aldıysa: 'O bir küp, kırmızı renkli' şeklinde tanımlayın. Ardından küpü biraz yüksek tutun ve bebeğinizin izlediğini gözlemledikten sonra yavaşça yere bırakın. Bebeğinizin küpü yere düşerken izlediğini gözlemleyin.

★ Bebeğiniz, bebeğinizin tanıdığı bi kişi (kardeş, baba, dede gibi) ve siz aynı ortamda bulunun. Bebeğinizin ortamda bulunan diğer kişi ile etkileşim kurduğunda o kişi bebeğinizin görme alanı içerisinde çıkarak bebeğinizin arkasına ya da bir koltuğun arkasına geçsin. Ardından 'aa kardeş nereye gitti, dede nereye gitti?' şeklinde soru sorun ve bebeğinizin o kişiyi gözleriyle, başını çevirerek ya da hareketleriyle aradığını gözlemleyin.

★ Gün içerisinde dışarı çıkarken bulunduğunuz ortamdaki kişilere bay bay diyerek el sallayın ve bebeğinize 'hadi sen bay bay yap' deyin. Bebeğinizin sizin bay bay hareketini taklit ettiğini gözlemleyin. Aynı hareketi 'gel gel' diyerek elinizi açıp kapatarak yapın ve bebeğinizin taklit ettiğini gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Görme alanı içinde saklanan nesneyi arama

☐☐

Yüksekten atılan bir nesneyi yere düşerken izleme

☐☐

Elinde tuttuğu nesneyi dokunarak, izleyerek ya da ağzına götürerek

keşfetmeye çalışma

☐☐

Tanıdığı ve etkileşimde olan bir yetişkin görme alanı dışına çıktığında jest,

mimik ya da hareketleriyle tepki verme

☐☐

Bay bay, gel gel gibi hareketleri taklit etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Tanıdığı kişilerden bahsedildiğinde başını kişinin olduğu yöne çevirir.
- İki eş heceli ses çıkarır (baba-dede).

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Gel Gel Tekerlemesi

Gel babası gel gel gel,

Gel dedesi gel gel gel,

Gel annesi gel gel gel (eller ile gel hareketi yapılır)

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinize tanıttığınız ve bebeğinizin iletişim kurduğu aile bireylerinin olduğu ortamda bebeğinize 'abla neredeymiş?' şeklinde sorun, sorduğunuz kişiyi göstermek amacıyla başını çevirdiğinde ya da işaret ettiğinde 'evet abla orada' şeklinde açıklama yapın.

★ Bebeğiniz ağız hareketlerinizi görebilecek pozisyonda durun ve 'ba-ba' 'de-de' sesleri çıkarın. Bebeğinizin de bu sesleri çıkarması için tekrarlayarak devam edin. O da bu sesleri çıkartarak karşılıklı oyuna dönüştürün. Ardından bu oyunu 'Gel Gel' tekerlemesini söyleyerek oynayın. Bu tekerlemeyi gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de söyleyerek tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Tanıdığı kişilere dönüp bakma

☐☐

Eş heceli sesleri ıkarma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kendisiyle oynayan kişiye eşlik eder.
- Müzik dinlemekten hoşlanır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- İlgisini çeken nesneler (keskin, sıcak ve yutabileceği küçüklükte nesneler olmamalı), ayna
- Köpek Uçmak İstemiş Şarkısı
Köpek uçmak istemiş, Bir gün kargaya gitmiş
Karga ona anlatmış, Bizimki de inanmış
Tırmanıp koşu koşu, Balkonun kenarına
Açmış ayaklarını, Dikmiş kulaklarını
Havlayıp birkaç kere, Atmış kendini yere
Köpek düşmüş. Vah vah vah..., Karga uçmuş. Hah hah hah...

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin görüş alanı içerisine ilgisini çeken nesneleri yerleştirin (örneğin legolar, kesilebilir meyve sebze oyuncacı gibi). Siz bu nesneler ile oynarken bebeğinizin de size eşlik etmek istediğini gözlemleyin ve oyuncakları uzatarak 'al' deyin ve birlikte 'şimdi muz yiyelim, domatesi keselim' diyerek karşılıklı iletişim halinde oynayın. Gün içerisinde bebeğiniz sizin yaptıklarınıza eşlik etmek istediğini belirten jest, mimik ya da hareket yaptığında veya ses çıkardığında ona 'sen de mi benimle yapmak istiyorsun' gibi sözel ifadeler kullanarak, mümkünse bebeğinizin de yapmasına ya da nesneye dokunmasına fırsat verin.

★ Bebeğinize 'Köpek Uçmak İstemiş' şarkısını söyleyerek hareketlerini yapın. Bebeğinizin hoşlandığı gösteren jest, mimik, hareket, ses gibi tepkilerini gözlemleyin. Bu şarkıyı gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken de söyleyerek tepkilerini gözlemleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Oyunlara eşlik etme

☐☐

Şarkı ve müzikten hoşlanma

Bebeğimle İlgili Notlar :

8 Ay

Gelişim Özellikleri

- Vücudunu sesin geldiği yöne çevirir.
- Nesneleri parmaklarıyla tutar.
- Tuttuğu nesneyi bir kabın içine atar.
- İki elinde nesne varken uzatılan üçüncü nesneyi alır.
- Kısmen saklanmış nesneyi bulur.
- Çıkarılan sesleri, yapılan hareketleri taklit etmeye çalışır.
- Hoşuna gittiği eylemlerinin aynı sonucunu görmek için eylemlerini tekrarlar.
- Yetişkinin ilgisini çekmek için kendi kendine sesler çıkarır.
- Kucağa alınmak için uzanır.
- Tanımadığı, aile bireyleri dışındaki diğer kişilerle iletişim kurmak istemez.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Vücudunu sesin geldiği yöne çevirir.
- Nesneleri parmaklarıyla tutar.
- Tuttuğu nesneyi bir kabın içine atar.
- İki elinde nesne varken uzatılan üçüncü nesneyi alır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Parmak kuklaları, şekil küpü

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz diğer bir aile üyesinin yanındayken bebeğinizin görme alanı içerisinde olmadığınız bir konumda bulunarak bir zil çalın/ses çıkarın. Bebeğinizin sesin geldiği yöne vücudunu çevirdiğini gözlemleyin.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda karşılıklı oturun. Önünüze şekil küpünü yerleştirin ve kapağını açarak küpleri içine atın, sallayın ve boşaltın. Ardından küplerden birini bebeğinize uzatarak 'al sen de at' deyin ve birlikte atmaya başlayın. Küpleri kutuya atarken küpleri parmakları ile tutması ile otururken ve atarken dengede olması için gözlemleyin. Gün içerisinde bu oyunu bebeğinizin eline farklı nesneler vererek ve atmasını sağlayarak da oynayabilirsiniz. Örneğin bir kanepede otururken etrafında bulunan ve atması uygun olan nesneleri kanepenin aşağısında bulunan bir kovaya da atabilirsiniz.

★ Bebeğinizin önüne renkli küpleri yerleştirin. Bebeğiniz bir eline renkli bir küp aldığı anda o küpün rengini söyleyin, ardından aynı renkteki küpü bebeğinizin diğer eline uzatarak almasını sağlayın. Bebeğinizin her iki elinde de bir küp varken, üçüncü bir küpü bebeğinize uzatın. Bebeğinizin uzattığınız küpü almak için elindeki küpü bıraktığını ya da diğer eline yerleştirmeye çalıştığını gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Vücut dengesini sağlama

☐☐

El ve parmak koordinasyonu olma

☐☐

Vücudunu hareket ettirme

☐☐

İki elinde nesne varken uzatılan üçüncü nesneyi alma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kısmen saklanmış nesneyi bulur.
- Çıkan sesleri, yapılan hareketleri taklit etmeye çalışır.
- Hoşuna gittiği eylemlerinin aynı sonucunu görmek için eylemlerini tekrarlar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- İlgisini çeken bir oyuncak (bebek, küp, top, zil vb.), örtü.
- Parmakların Tekerlemesi
Baş parmağım, baş parmağım neredesin? (İki el arkaya saklanır)
Buradayım (İki elin baş parmağı önde karşılıklı tutulur)
Nasılsın efendim? (Bir elin baş parmağı diğer baş parmağa doğru eğilerek hareket ettirilir)
Teşekkür ederim (Diğer baş parmak hareket ettirilir)
Parmak kaç, parmak kaç (Önce sağ el, sonra sol el sıra ile arkaya saklanır)
İşaret parmağım.Orta parmağım.Yüzük parmağım.Serçe parmağım.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğiniz oturur pozisyondayken eline ilgisini çeken sevdiği bir oyuncakı verin (bebek, küp, top, zil vb.). Oyuncakla bir süre oynadıktan sonra, dikkatinin başka bir alana yöneldiği an oyuncakı nazikçe alın ve oyuncakın büyük kısmı kapanacak şekilde üstünü bir örtüyle örtün. 'Bebek nerede?' diye sorun. Eğer bebeğiniz örtüyü çekip oyuncakı bulursa 'evet bebeği buldun' diyerek davranışını tanımlayın. Eğer örtüyü çekmez, örtüye bakmazsa elinden nazikçe tutarak birlikte örtüyü çekin ve 'aaa buradaymış' deyin. Örtüyü yardımsız çekebilene kadar oyunu tekrarlayın.
- ★ Bebeğinizle göz teması kuracağınız şekilde karşılıklı oturun. Parmaklarınıza parmak kuklalarını takarak ya da kalemle parmaklarınıza kaş göz çizerek 'Parmakların' tekerlemesini söyleyin. Bebeğinizin çıkardığınız sesleri, yaptığınız hareketleri taklit etmeye çalışmasını gözlemleyin. Bu oyunu bebeğinizle gün içerisinde sürekli oynayabilirsiniz. Gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken bebeğinizle göz teması kurarak konuşun.
- ★ Bebekler bu dönemde su ile oynamaktan çok hoşlanırlar. Geniş bir kaba bir miktar su yerleştirin ve bebeğinizle karşılıklı oturarak su dolu kabı ortanıza yerleştirin. Ardından ellerinizi kabin içinde sokup alkış hareketi yapın ya da kovaya vurarak suyu fışkırtın. Sizi izleyen bebeğinize 'hadi sen de yap' deyin. Bebeğiniz sizin davranışını taklit ettiğinde ona gülümseyin, ardından kovayı önünden alın ve bekleyin. Birkaç saniye bekledikten sonra su dolu kabı tekrar bebeğinizin önüne yerleştirin ve davranışını tekrarladığı gözlemleyin. Bu oyunu banyo zamanlarında ya da bahçede çamur veya toprakla da oynayabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Bir kısmı saklanmış nesneyi aramama, bulma

☐☐

Çıkarılan sesleri, yapılan hareketleri taklit etmeye çalışma

☐☐

Hoşuna gittiği eylemlerinin aynı sonucunu görmek için eylemlerini tekrarlama

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Yetişkinin ilgisini çekmek için kendiliğinden sesler çıkarır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Dokun hisset kitabı

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle aynı ortamda, siz farklı bir şeyle ilgilenirken sizin ilginizi çekmek için ses çıkardığını gözlemlediğinizde bebeğinizin yanına giderek onun çıkardığı sesleri tekrar edin, onunla 'Beni mi özledin? İşte buradayım, karnın mı aç?' şeklinde konuşun ve onunla bol bol sohbet edin. Bu sohbeti bebeğiniz ses çıkardığı zamanlarda ya da birlikte etkileşimde olduğunuz her zaman yapabilirsiniz. Örneğin bebeğinizin banyo zamanında köpüklere ya da suya dokunarak bebeğinizin çıkardığı sesleri tekrar ederek onunla karşılıklı bir iletişim kurabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kendi kendine ses çıkarma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kucağa alınmak için uzanır.
- Tanımadığı, aile bireyleri dışındaki diğer kişilerle iletişim kurmak istemez.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Tanımadığı kişiler bulunduğu ortamda bebeğinizin görüş alanı içerisindeyken onunla göz teması kurarak 'bay bay' diyerek el sallayın. Sizinle gelmek istediğini ve kalmak istemediğini ifade eder gibi jest, mimik, ses, hareket (kollarını açarsa) kullanırsa kucağınıza alarak hadi bay bay yap diyerek tanımadığı kişilerden uzaklaşın.

★ Bebeğinizin görüş alanı içerisindeyken 'gel gel gel' yaparak ellerinizi açıp kapatın. Bebeğiniz sizinle gelmek istediğini ifade eder gibi kollarını açtığında kucağınıza alın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kucağa alınmak istediğini jest mimik ya da beden hareketleriyle belli etme

☐☐

Yabancı kişilerin kucağına gittiğinde rahatsız olma

Bebeğimle İlgili Notlar :

9 Ay

Gelişim Özellikleri

- Tutunarak ayağına kalkar.
- Nesnelerle oyun oynar.
- İstenildiğinde elindeki nesneyi verir.
- Tanıdığı bir kişi ya da nesne sorulduğunda onu aramak için başını çevirir.
- Bir eliyle tutunarak diğer eliyle yerdeki nesneyi alır.
- Sorulduğunda aynadaki görüntüsünü parmağı ile gösterir.
- Örtüyle yüzü kapanmış kişiyi fark edip bulur.
- Saklanmış nesneyi bulur.
- Nesneyi isterken ver anlamına gelen sesler çıkarır.
- Nesne uzatırken al anlamına gelen sesler çıkarır.
- Yetişkinin çıkardığı sesleri taklit eder.
- Engellendiğinde ses çıkararak tepki verir.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Tutunarak ayağa kalkar.
- Nesnelerle oyun oynar.
- İstenildiğinde elindeki nesneyi verir.
- Tanıdığı bir kişi ya da nesne sorulduğunda onu aramak için başını çevirir.
- Bir eliyle tutunarak diğer eliyle yerdeki nesneyi alır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Geometrik şekil küpü, kesilebilir meyve sebze

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğiniz bir kanepenin yanında oturduğunda şekil küpünü sallayarak bebeğinizin bakmasını sağlayın ve küpü kanepenin üzerine yerleştirin. Bebeğinizin kanepeye tutarak kalktığında küpü uzatarak hadi al oynayalım deyin ve içindeki şekilleri çıkartıp uygun yerlerden içine atarak oynayın.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda karşılıklı oturun ve kesilebilir meyve sebze oyuncaklarını bebeğinizin görme alanı içerisine yerleştirin. Bebeğiniz nesnelerle ilgilenmeye başladıktan sonra meyveleri oyuncak bıçağıyla kesin ve bebeğinize model olun. Bıçağı bebeğinizin eline vererek 'hadi portakalı keselim, hadi elmayı keselim' 'bana biber verir misin' gibi yönergeler ile birlikte bu eylemleri harekete dönüştürün. Bebeğinizin başını çevirerek nesneyi aradığını, söylediğiniz nesneyi bir yerden destek alıp (örneğin bir kanepeden) eğilip alarak ya da uzanarak size vermesini gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Tutunarak ayağa kalkma

☐☐

Nesnelerle oyun oynama

☐☐

İstenildiğinde elindeki nesneyi verme

☐☐

Tanıdığı bir kişi ya da nesne sorulduğuunda onu aramak için başını evirme

☐☐

Bir eliyle tutunarak diğer eliyle yerdeki nesneyi alma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Sorulduğunda aynadaki görüntüsünü parmağı ile gösterir.
- Örtüyle yüzü kapanmış kişiyi fark edip bulur.
- Saklanmış nesneyi bulur.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- İlgisini çeken bir kaç oyuncak (bebek, küp vb.), ayna

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin eline aynayı vererek kendisini incelemesini sağlayın. Bebeğiniz aynadaki yansımasına bir süre baktığın ' nerede?' diye sorun ve aynadaki görüntüsünü göstermesini sağlayın. Eğer göstermezse parmağını nazikçe tutarak ve 'işte burada' diyerek aynadan birlikte gösterin.

★ Bebeğinizin tanıdığı aile bireyleriyle aynı ortamda otururken 'Baba nerede? Abla nerede?' gibi sorularak sorarak kişileri göstermesini isteyin. Sorduğunuz kişiyi gösterdiğinde 'Evet o senin baban' deyin. Ardından bir aile bireyinin yüzünü bir örtüyle kapatarak o aile bireyini tekrar sorun. Örtüyle yüzü kapanmış kişiyi fark edip göstermesini gözlemleyin.

★ Evinizdeki eşyaları ya da bebeğinizin oyuncaklarını 'Top nerede? Koltuk nerede vs' gibi sorarak bebeğinizden göstermesini isteyin. Göstermediği durumlarda siz ismini söyleyerek ve göstererek bebeğinize destek olun. Ev ortamı dışında bir yerde bulunduğunuzda örneğin bebeğiniz ile parka ya da markete gittiğinizde etrafınızda bulunan, bebeğinizin ilgisini çeken nesneleri ona göstererek tanıtabilir ardından bebeğinize tanıttığınız nesneleri sorabilirsiniz.

★ Bebeğinizle göz teması kurabilecek şekilde karşılıklı oturun ve önünüze bebeğinizin sevdiği oyuncakları yerleştirin. Oyuncaklardan birini, örneğin bebeği, elinize alın ve bebeğinize uzatarak 'Hadi bebeği al' deyin. Bebeğiniz bebekle oynadıktan sonra 'bebeği bana ver' diyerek bebeği size uzatmasını isteyin. Bebeği uzattığında 'teşekkür ederim, bebeği bana verdin' diyerek davranışını tanımlayın. Ardından bebeği arkanıza saklayarak 'Aaa bebek nerede' diye sorun ve arkanızdan gidip bebeği bulmasını gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Aynadaki görüntüsüne tepki verme

☐☐

Örtüyle yüzü kapanmış kişiyi fark edip bulma

☐☐

Saklanmış nesneyi bulma

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Nesneyi isterken ver anlamına gelen sesler çıkarır.
- Nesne uzatırken al anlamına gelen sesler çıkarır.
- Yetişkinin çıkardığı sesleri taklit eder.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Legolar , parmak oyunu
- Atlar Parmak Oyunu

'Atlar yavaş yavaş ormanda gidiyor (eller dizlere vurulur)

Atlar hızlandı (eller dizlere hızlı hızlı vurulur)

Atlar taşlık alana geldi (eller göğüze vurulur)

Atlar çimenliğe geldi (avuç içleri birbirine sürtülür)

Atlar bataklığa geldi (ağızdan dil damağa vurularak lak lak diye ses çıkarılır)

hooop güm atlar düştü.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun ve bebeğinizin önüne bebeğinizin istediği oyuncakları ses çıkararak gözlemleyin ve örneğin legoları istediğini ifade ettiğinde legoları yerleştirin. Bebeğiniz legolarla oynamaya başladıktan sonra legolardan birini bebeğinize uzatarak 'al' deyin. Ardından 'ver' diyerek elinizi açın ve legoyu size vermesi ve ses çıkarması için teşvik edin. Teşvik etmek için davranışı sözel olarak tanımlayın. Bu oyunu bebeğinizi banyo yaptırırken, bebeğinizin altını değiştirirken, yemek yeme ve kitap okuma zamanları gibi gün içerisinde farklı zamanlarda da oynayın.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz şekilde karşılıklı oturun ve 'Atlar Parmak Oyunu'nu oynayın. Oyun sırasında sizin çıkardığınız sesleri taklit etmesini gözlemleyin. Bu oyunu bebeğinizle gün içerisinde sürekli oynayabilirsiniz. Gün içerisinde bebeğinizi besledikten, altını değiştirdikten sonra ya da banyoda bebeğinizle göz teması kurarak oynayabilir, sizi taklit ettiğini farklı ortam ve zamanlarda gözlemleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Elindeki nesne istenildiğinde tepki verme

☐☐

Duyduğu sesleri taklit etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Engellendiğinde ses çıkararak tepki verir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- İlgisini çeken nesneler (oyuncak, bardak, kitap, küp vb.)

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin görüş alanı içersine renkli ve ilgisini çeken nesneleri yerleştirin (oyuncak, bardak, kitap, küp vb.). Bebeğiniz nesnelerle ilgilenmeye başladığında nesneyi elinden alın ya da etkileşimini kesin. Bebeğinizin nesnenin elinden alınmasına verdiği sesli tepkileri gözlemleyin. Gün içerisinde bebeğinizin etkileşim kurduğu farklı nesneleri de elinden alarak bu süreci gözlemleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Engellendiğinde tepki verme

Bebeğimle İlgili Notlar :

10 Ay

Gelişim Özellikleri

- Kutunun içindeki nesneleri tek tek çıkarır.
- Nesneleri eliyle ileri-geri hareket ettirir.
- Küçük nesneleri toplamak için baş ve işaret parmağını kullanır. (Kıskaç Hareketi)
- Gözünün önünden kaldırılan nesneyi ilk saklanılan yerde arar.
- Yetişkinin el ve vücut hareketlerini taklit eder.
- İsteklerini jest, mimik ya da ses kullanarak ifade eder.
- Kişi tercihi yapar.
- Oyuncak tercihi yapar.
- Basit el ve parmak oyunları oynar.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kutunun içindeki nesneleri tek tek çıkarır.
- Nesneleri eliyle ileri-geri hareket ettirir.
- Küçük nesneleri toplamak için baş ve işaret parmağını kullanır. (Kıskaç Hareketi)

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Geometrik şekilli legolar, araba, kâğıt/peçete

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz şekilde karşılıklı oturun ve bebeğinizin görme alanı içerisine geometrik şekilli legolar yerleştirin. Kutunun içerisinde bulunan legoları çıkarmadan kutuyu sallayın ve 'acaba içerisinde neler var?' diyerek çocuğunuzun ilgisini çekin. Bebeğinizin kutuyla ilgilenmeye başladıktan sonra içindeki legoları 1-2-3 şeklinde sayarak ya da renklerini söyleyerek çıkarın. Bebeğinizin de ellerini kullanarak tek tek çıkardığını gözlemleyin. Gün içerisinde yemek zamanında masaya kaşıkları ya da tabakları dizerken bebeğinizle birlikte masaya koyduğunuz nesneleri de sayabilirsiniz.

★ Bebeğinizle birlikte oyuncak bir arabayla oynayın. Bebeğinizin karşısına oturarak arabayı geri çekin ardından ileri bırakın. Bu hareketleri yaparken hareketlerinizi 'Arabayı tuttum, çekiyorum şimdi sana doğru itiyorum' şeklinde tanımlayın. Bebeğinizin de sizi taklit etmesine fırsat verin.

★ Bebeğinizle birlikte kuru üzüm gibi bebeğinize zarar vermeyecek büyüklükteki besinleri inceleyin. Ardından bu parçaları tek tek baş ve işaret parmağıyla tutarak bir kâsenin içine yerleştirmesini isteyin. Bu davranışı yapması için bebeğinize model olun..

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kutunun içindeki nesneleri tek tek ıkarma

☐☐

Nesneleri eliyle ileri-geri hareket ettirme

☐☐

Küçük nesneleri toplamak için baş ve işaret parmağını kullan-

ma. (Kıskaç hareketi yapma)

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Gözünün önünden kaldırılan nesneyi ilk saklanılan yerde arar.
- Yetişkinin yaptığı el ve vücut hareketlerini taklit eder.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- İlgisini çeken oyuncak , kutu ya da kap
- Eller Nerede?
Eller nerede? (eller sallanır)
Eller burunda (eller buruna konulur)
Eller saçlarda (eller saçlara konulur)
Eller gözlerde (eller gözlere konulur)
Eller alkış yapıyor (ellerle alkış yapılır)

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizle göz teması kurabilecek şekilde karşılıklı oturun. Önünüzde bebeğinizin sevdiği ilgisini çeken oyuncaklardan ikisini yerleştirin. Yanınıza boş bir kutu-kova ve bir örtü alın. Bebeğinizin oynadığı oyuncakçı nazikçe elinden alarak önce örtünün üstüne sonra kovanın üstüne yerleştirin ve bebeğinize 'oyuncak nerede?' diye sorun. Bebeğinizin oyuncakçı kovanın üstünde aramasını gözlemleyin.
- ★ Bebeğinizle göz teması kurabilecek şekilde karşılıklı oturun. Yumuşak bir ses tonuyla 'Eller Nerede' oyununu oynayın. Bebeğinizin hareketlerinizi taklit etmesini sağlayın. Eğer bebeğiniz sizin hareketlerinizi taklit etmezse onun ellerinden nazikçe tutarak taklit etmesi için ona destek olun. Bu oyunu bebeğinizle gün içerisinde sürekli oynayabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Gözünün önünden kaldırılan nesneyi ilk saklanılan yerde arama

☐☐

Yetişkinin yaptığı el ve vücut hareketlerini taklit etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- İsteklerini jest, mimik ya da ses kullanarak ifade eder.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Bebeğinizin ilgisini çeken bir nesne/oyuncak

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin hoşuna giden bir nesneyi bebeğinizden biraz uzağa yerleştirin ve bebeğinizin nesneyi fark etmesini sağlayın. Bebeğiniz nesneyi fark ettiğinde, isteme şeklini gözlemleyin. Uzandığında ya da bir ses çıkararak istediğini belli ettiğinde 'bunu mu istiyorsun' diye sorun. İsteddiği nesnenin ismini söyleyin ve 'sana veriyorum, al ' deyin. Gün içerisinde bebeğinizin almak istediği nesneleri istediğini ifade ettiğinde de sözel olarak ifade edin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

İsteklerini jest, mimik ya da ses kullanarak ifade etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kişi tercihi yapar.
- Oyuncak tercihi yapar.
- Basit el ve parmak oyunları oynar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Legolar, küpler, mutfak eşyaları, kitap, çingirak
- Şap Şap Parmak Oyunu
Şap şap diye elleri çırpalım (eller alkış yapılır)
Pat pat diye başlara vuralım (eller nazikçe başa vurulur)
Haydi sessizce kollarımızla sarıalım (Kollar birleştirilerek sarılma hareketi yapılır)
Şap şap diye elleri çırpalım (eller alkış yapılır)

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizi kucağınıza alın ve diğer aile bireylerinin olduğu ortama gidin. Bebeğiniz kucağınızdayken diğer aile bireylerinden bebeğinizle konuşmasını isteyin. Ardından aile bireylerinden ikisi yan yana durarak bebeğinize kucağını açarak gel gel demesini isteyin. Bebeğinizin kime gittiğini gözlemleyin.

★ Bebeğinizin ilgisini çeken oyuncaklardan ikisini elinize alın ve bebeğinizle göz temasını kurarak 'hangisiyle oynamak istersin' diye sorun. Bebeğinizin uzandığı oyuncakçı ona vererek 'tamam şimdi ... ile oynayalım' diyerek seçtiği oyuncakla oynayın.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun ve 'Şap Şap' parmak oyununu oynayın ve bebeğinizin parmak oyunlarını taklit etmesini gözlemleyin. Bu oyunu bebeğinizle gün içerisinde sürekli oynayabilirsiniz. Gün içerisinde bebeğinizle parkta, bahçede ya da bebeğinizi banyo yaptırırken bebeğinizle göz teması kurarak bu oyunu oynayabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kişi ve oyuncak tercihi yapma

☐☐

Parmak oyunlarını taklit etmeye alışma

Bebeğimle İlgili Notlar :

11 Ay

Gelişim Özellikleri

- Ayakta dururken oturma pozisyonuna geçer.
- Küçük nesneleri dar ağızlı kaba atar.
- Eline verilen kalemi kavrayıp kâğıda rastgele işaretler koyar.
- Kutuların içindeki nesneleri bulur.
- Nesneyi amacına uygun biçimde kullanır.
- Kolayca ulaşamayacağı nesnelere çeşitli yolları deneyerek ulaşır.
- Resimleri/fotoğrafları inceler.
- Nesneleri ve varlıkları ifade edebilmek için kendine özgü ses sözcük ve benzeri ifadeler kullanır.
- Oyunlarında taklitleri kullanır.
- Karşılıklı top oynar.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Sırt üstü pozisyonda yatarken ani bir uyarana verildiğinde sıçrar.
- Avucunun içine verilen nesneyi kavrar.
- Emme davranışı gösterir.
- Ayakta dururken oturma pozisyonuna geçer.
- Küçük nesneleri dar ağızla kaba atar.
- Eline verilen kalemi kavrayıp kâğıda rastgele işaretler koyar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

• 'Benim Bir Bebeğim Var' Şarkısı

Benim bir bebeğim var (Bebeğinizle el ele tutuşun)
Otur dersin oturur (birlikte yere çömelin)
Kalk dersin kalkar (birlikte kalkın)
Süzül dersin süzülür (elele tutuşurken geriye doğru birkaç adım atın)
Büzül dersin büzülür (elele iken ortaya doğru yürüyüp hafifçe çömelin)
Elleeeer şap şap şap (eller bırakılır ve alkışlanır)
Ayaklaaaar rap rap rap (herkes olduğu yerde ayaklar sertçe vurur)
Aslan geliyor kaplan geliyor ayağını aç

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte 'Benim Bir Bebeğim Var' şarkısını söyleyerek ellerinden tutarak hareketlerini yapın. Bu oyunu bebeğinizle gün içerisinde sürekli oynayabilirsiniz. Gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken bebeğinizle göz teması kurarak konuşun.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun. Bebeğinizin önüne kuru üzüm gibi (ağızına götürdüğünde zarar vermeyecek şekilde bir besin) küçük besinler yerleştirin ve ağız dar bir kaba örneğin su şişesine atmasını isteyin. Önce siz atarak model olur ve bebeğiniz davranışı taklit ettiğinde 'evet tuttun, şimdi buraya atalım' diyerek bebeğinizi yönlendirin.

★ Bebeğinizin önüne boya kalemi ve kâğıt yerleştirin. Bebeğiniz bu nesnelerle temas kurduktan sonra elinize bir boya kalemi alarak kâğıda rastgele karamalar yapın. Bebeğinize de bir boya kalemi uzatarak 'hadi sen de çiz' deyin ve bebeğinizin boya kalemiyle kâğıda rastgele işaretler koyduğunu gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Bedenini kullanarak pozisyon değiştirme

☐☐

Küçük nesneleri tutma

☐☐

Eline verilen boya kalemini avucunun içinde parmaklarıyla kavrama

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kutuların içindeki nesneleri bulur.
- Nesneyi amacına uygun biçimde kullanır.
- Kolayca ulaşamayacağı nesnelere çeşitli yolları deneyerek ulaşır.
- Resimleri/fotoğrafları inceler.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Araba, kutu, kap, küpler, kitap

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz şekilde karşılıklı oturun. Küpleri bebeğinizin görme alanı içerisine yerleştirin ve bebeğinizin bakmasını sağlayın. Daha sonra küpleri yanınızdaki kutunun içine yerleştirin, kutuyu sallayarak ses çıkaran ve 'küpler nerede?' diye sorun. Bebeğiniz kutunun içinden küpleri çıkardığında 'evet küpleri çıkardın' diyerek davranışını sözel olarak tanımlayın.

★ Oyuncak arabayı bebeğinizin görüş açısında sürün. Sürerken düdük sesleri çıkaran. Daha sonra arabayı bebeğinize vererek sürmesini isteyin. Önce bebeğinizin elinden tutarak birlikte sürebilirsiniz. Yardımınızı adım adım azaltın.

★ Bebeğiniz masanın üzerinden bir yiyecek veya nesne almak istediğinde ve ulaşamadığında çeşitli yollar deneyerek istediği nesneye veya yiyeceği ulaşmasını gözlemleyin.

★ Bebeğinizle birlikte sayılar kitabını inceleyin. Her bir sayfasındaki nesnenin ismini söyleyin. Kitabın sayfalarını onun çevirmeye çalışmasına fırsat verin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kutunun içerisinde bulunan nesneleri bulup eliyle çıkarma

☐☐

Ulaşamadığı nesnelere ulaşmak için çözüm yolu arama(yetişkinin elinden

tutup nesneyi istediğini gösterme, uzanma, yüksek bir yere çıkıp almaya

çalışma gibi)

☐☐

Resimlere ya da fotoğraflara bakma

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Nesneleri ve varlıkları ifade edebilmek için kendine özgü ses sözcük ve benzeri ifadeler kullanır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Bez bebek kitabı

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizle birlikte güvenli bir şekilde camdan bakarak ya da dışarı çıkarak çevrenizde gördüğünüz nesneler ve canlılar hakkında konuşun. Arabayı gördüğünüzde 'o bir araba, düt düt düt' şeklinde nesnenin ismini ve çıkardığı sesi söyleyin.
- ★ Bebeğinizin yanına oturun ve bez bebek kitabını bebeğinizin önüne yerleştirin. Önce kitabın kapağına bakarak aa bu ne kitabıymış içinde neler varmış şeklinde konuşun. Ardından kitabın içerisinde yer alan canlıların isimlerini, çıkardıkları sesleri, renklerini önce bebeğinize sorarak ardından söyleyerek bebeğinize tanıttın ve bebeğinizi ses ve sözcük çıkarması için teşvik edin.
- ★ Bebeğiniz istediği bir şeyi ifade ederken çıkardığı sesi gözlemleyin, eğer bir bebek isterken 'ee ee' sesi çıkarırsa 'o bir bebek bebeği istiyorsun' şeklinde istediklerini uygun şekilde sözel olarak tanımlayın..

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Nesneleri ifade edebilmek için ses sözcük ve benzeri ifadeler kullanma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Oyunlarında taklitleri kullanır.
- Karşılıklı top oynar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Mutfak eşyaları, top, legolar

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin önüne ilgisini çeken oyuncakları yerleştirin ve oyuncaklarla ilgilenmesini sağlayın. Seçtiği oyuncakı göstererek (örneğin mutfak eşyaları, bardak tabak vb.) 'aaa bardakla mı oynuyorsun' diyerek siz de bir mutfak eşyası alın bebeğinizi taklit etmeye başlayın. Onu taklit ettiğinizi fark ettiğinde, onun sizi taklit etmesi için elinizdeki nesneyle başka bir şey yapın (örneğin oyuncak bebeğe su içiriyormuş gibi yapın). Sizi taklit ettiğinde ona gülümseyin ve taklidini sözel olarak tanımlayın.

★ Bebeğinizle karşılıklı oturun ve ayaklarınızı açın. Bebeğinizin de ayaklarını açın ve 'topu sana atıyorum, tut' diyerek topu yavaşça bebeğinize atın. Sonra topu size atmasını isteyin. Aynı şekilde topu size attığında 'çok güzel attın, ben de tuttum sana atıyorum' diyerek oyuna devam edin. Bu oyunu oyuncak araba ile de oynayabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Yetişkinin basit hareketlerini taklit etme

☐☐

Karşılıklı top oynama

Bebeğimle İlgili Notlar :

12 Ay

Gelişim Özellikleri

- Kalın yapraklı kitap sayfalarını çevirir.
- Emekleme, ayakta durma, adımlama davranışlarını yapar.
- Kolları ve bacaklarını kullanarak güç gerektiren davranışlar yapar.
- Saklanan nesneyi birden fazla yerde arar.
- Bir grup nesne arasından adı söylenen nesneyi gösterir.
- Adı söylenilen ya da taklit edinilen hayvanın resmini gösterir.
- Görme alanı içerisinde oynayan çocukları izler ve tepki verir.
- Basit yönergeleri yerine getirir.
- Anlaşılmaz kısa cümleler kurar.
- Bağımsız hareket etmek ister.
- Hoşuna giden hareketleri tekrar tekrar yapar.
- Oyun oynayan diğer çocukları izler.
- Anneden ayrıldığında ağlar.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kalın yapraklı kitap sayfalarını çevirir.
- Emekleme, ayakta durma, adımlama davranışlarını yapar.
- Kolları ve bacaklarını kullanarak güç gerektiren davranışlar yapar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Dokun hisset kitabı

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizin görebileceği bir yere bebek kitabını yerleştirin ve kitapla ilgilenmesini sağlayın. Bebeğiniz kitapla temas kurduktan sonra kitabın sayfalarını çevirmesini için ona model olun. Bebeğiniz de kitabın sayfalarını çevirdikten sonra açtığınız sayfadaki görseller hakkında bebeğinizle konuşun.
- ★ Evinizde bebeğinizin çarpıp düşmeyeceği, rahat hareket edebileceği güvenlik önlemlerinin alınmış olduğu bir odada bebeğinizi emekle pozisyonunda yere bırakın ve ulaşabileceği bir mesafeye bebeğinizin tutabileceği boyutta bir top yerleştirin. Bebeğinize hadi sürünerek gel topu al deyin. Bebeğiniz emekleyerek topa geldiğinde ayağa kalmasını ve topu almasını sağlayın. Hadi topu bana at deyin, bebeğiniz kollarıyla topu size attığında çok güzel attın teşekkür ederim diyerek topu ayağınızla bebeğinize tekrar atın. Ayakta durmaya çalışan bebeğinizden başka bir yetişkinin de desteği ile topu ayağıyla vurarak size atmasını isteyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kalın yapraklı kitap sayfasını evirme

☐☐

Emekleme, ayakta durma, adımlama davranışlarının olması

☐☐

Kolları ve bacaklarını kullanarak güç gerektiren davranışların olması

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Saklanan nesneyi birden fazla yerde arar.
- Bir grup nesne arasından adı söylenen nesneyi gösterir.
- Adı söylenen ya da taklit edinilen hayvanın resmini gösterir.
- Görme alanı içerisinde oynayan çocukları izler ve tepki verir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Araba, bardak, top, bebek, kaşık, küpler, bez bebek kitabı

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun. Küplerden birini bebeğinizin görme alanı içerisine yerleştirin ve bebeğinizin bakmasını sağlayın. Küpü önce bir örtünün altına daha sonra bir kutunun içine yerleştirin, bebeğinizin koyduğunuz yerleri gördüğüne emin olun ve 'Küp nerede?' diye sorun. Bebeğiniz küpü kutunun içerisinde arar ise küpü başka yerlere saklayarak oyuna devam edin.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz şekilde karşılıklı oturun. Önünüze bardak, kaşık, bebek, top yerleştirin ve bebeğinize sırasıyla bu nesneleri tanıttırın. Daha sonra bebeğinize sırasıyla 'bardağı bana ver, bebeği bana ver' yönergelerini verin. Bebeğiniz istediğiniz nesneyi size verdiğinde yeniden isimlendirin. Bebeğinizle yan yana oturun ve bez bebek kitabını önünüze yerleştirin. Bu kitapta neler varmış diyerek bebeğinizin kitabın sayfasını açmasına fırsat verin, ardından sayfada bulunan hayvanlardan birinin çıkardığı sesi çıkarın ve hangisi hav hav diye ses çıkarır deyin. Bebeğiniz köpek resmini gösterdiğinde 'Evet köpekler hav hav derler' deyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Saklanan nesneyi arama

☐☐

Adı söylenilen nesneyi gösterme

☐☐

Adı söylenilen ya da taklit edinilen hayvanın resmini gösterme

☐☐

Görme alanı içerisinde oynayan çocukları izleme ve tepki verme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Nesnelerin ya da kişilerin adlarını söyler.
- Tek sözcüklü cümle kurar.
- Bir-on arasında sözcük söyler.
- Basit emirleri yerine getirir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Bebeğinizin tanıdığı nesneler
- Köpek Uçmak İstemiş Şarkısı
Köpek uçmak istemiş, Bir gün kargaya gitmiş
Karga ona anlatmış, Bizimki de inanmış
Tırmanıp koşa koşa, Balkonun kenarına
Açmış ayaklarını, Dikmiş kulaklarını
Havlayıp birkaç kere, Atmış kendini yere
Köpek düşmüş. Vah vah vah..., Karga uçmuş. Hah hah hah...

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinize tanıdığı ve ismini bildiği nesneleri getirmesini söyleyin. Görme alanı içerisinde bulunan topu göstererek 'hadi o topu getir' deyin. İsteddiğiniz nesneyi getirdiğinde 'evet topu getirdin' diyerek çocuğunuzla konuşun. Gün içerisinde bebeğinizin davranışlarını sık sık sözel ifadelerle dökerek bebeğinizle konuşun.
- ★ Bebeğinizle göz teması kuracak pozisyonda oturun, bebeğinize 'burnunu göster, gözlerini göster, saçlarını göster, ellerini salla, ayaklarını çırp' yönergelerini sırayla verin. Yönergelerinizi yapıp yapamadığını gözlemleyin. Bu oyunu bebeğinizi banyo yaptırırken, bebeğinizin altını değiştirirken, yemek yeme ve kitap okuma zamanları gibi
- ★ Bebeğinizle birlikte bebeğinize daha önce söylediğiniz şarkı ya da ninnilerden birini söyleyin. Örneğin bebeğiniz 'Köpek Uçmak İstemiş' şarkısının sözlerini çıkarmaya çalıştığında anlaşılabilir cümlelerini anlaşılır haliyle siz tekrar edin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Basit yönergeleri yerine getirme

☐☐

Anlaşılmaz kısa cmler kurma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Bağımsız hareket etmek ister.
- Hoşuna giden hareketleri tekrar tekrar yapar.
- Oyun oynayan diğer çocukları izler.
- Anneden ayrıldığında ağlar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Bebeğinizin tanıdığı nesneler

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin görüş alanı içerisindeki bir nesnenin ya da kişinin üstünü bir örtüyle örtün ve nesnenin/kişinin nerede olduğunu sorun. Örneğin kardeşinin üstünü örtün ve kardeş nerede? diye sorun. Bebeğiniz gelip örtüyü çektiğinde abartılı bir tepki verin alkışlayın, gülümseyin 'aaa buldun' deyin. Bebeğinizin oyunu tekrar etmek istediğini gözlemleyin.

★ Bebeğinizin bağımsız hareket etmesini desteklemek için evinizde güvenlik önlemleri alın. Takılıp düşmemesi için halıları düzenleyin, başını çarpmaması için sivri köşeli mobilyaları bir örtü ile sararak köşelerini güvenli hale getirin. Tutunarak kalkabileceği alanlar oluşturun, kendi kendine yemek yemesi için özgür bırakın.

★ Bebeğinizle birlikte sokakta ya da evde oyun oynayan diğer çocukların yanına gidin ve onları izleyin. İzlerken oyun oynayan çocukların davranışlarını 'Aaa abi gol attı' 'Abla saklandı' gibi sözel olarak tanımlayın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Bağımsız hareket etmek isteme

☐☐

Hoşuna giden hareketleri tekrar tekrar yapma

☐☐

Oyun oynayan diğer çocukları izleme

☐☐

Anneden ayrıldığında ağlama

Bebeğimle İlgili Notlar :

13-15 Ay

Gelişim Özellikleri

- Nesneleri dengeli bir şekilde üst üste koyar.
- Topu iki eliyle tutarak karşısındakine atar.
- Suyu kaptan kaba boşaltır.
- Çeşitli nesneleri oyunlarında kullanır.
- Parmak oyununu dinler.
- Yeni hareketleri taklit eder.
- Tanıdığı nesneleri isimlendirir.
- Sorulduğunda adını söyler.
- 5 veya daha fazla sözcük kullanır.
- Sinirlendiğini jest ve mimiklerle ifade eder.
- Kaşığı ağzına götürür.
- Giyinirken vücudu ile yardımcı olur.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Nesneleri dengeli bir şekilde üst üste koyar.
- Topu iki eliyle tutarak karşısındakine atar.
- Suyu kaptan kaba boşaltır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Küpler, top, kase, su

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda ve küpleri üst üste koyabileceğiniz bir mekanda oturun ve önünüze renkli küpleri yerleştirin. 'Şimdi bunlardan bir kule yapalım' diyerek 2-3 küpü üst üste yerleştirin. Ardından üst üste olan küpleri elinizle "tek tek alarak masaya dağınık yerleştirin" deyin. 'Hadi sen de bir kule yap' diyerek bebeğinizin de küpleri üst üste yerleştirmesini isteyin.

Bebeğinizle aranızda 15-20 cm mesafe bırakarak karşılıklı oturun. Bir topu iki elinizle kaldırarak bebeğinize doğru yavaşça yerden atın ve 'yakala' deyin. Bebeğiniz topu alıp size doğru atarken iki elini de kullandığını gözlemleyin.

★ Bebeğinizle birlikte göz teması kurabileceğiniz pozisyonda karşılıklı oturun ve önünüze yansına kadar dolu bir kap/ kase/bardak su ve boş bir kap/kase/bardak yerleştirin. Kapların birinde bulunan suyu boş olan kaba yavaşça dökün. Ardından bebeğinizin tutabileceği boyutta olan bardakları örneğin bir çay bardağını bardağın kırık/çatlak olmamasına dikkat ederek bebeğinize uzatarak 'hadi sen de bu bardaktaki suyu diğer boş bardağa boşat' deyin ve bebeğinizi gözlemleyin. Bu oyunu banyo zamanlarında banyoda su ile ya da bahçede toprak, çamur ile de oynayabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Nesneleri dengeli bir şekilde st üste koyma.

☐☐

Topu iki eliyle tutarak karşısındakine atma

☐☐

Suyu kaptan kaba boşaltma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Çeşitli nesneleri oyunlarında kullanır.
- Parmak oyununu dinler.
- Yeni hareketleri taklit eder.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- İlgisini çeken oyuncaklar(bebek, oyuncak sebze meyve vb.)
- Sar Makarayı Tekerlemesi
Sar sar sar makarayı (eller birbiri etrafında çevrilir)
Çöz çöz çöz makarayı (eller ters yönde birbiri etrafında çevrilir) ş
Öyle de böyle şak şak şak (alkış hareketi yapılır)
Şöyle de böyle şak şak şak (alkış hareketi yapılır)

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizin önüne ilgisini çeken oyuncakları yerleştirin ve ilgilenmesini sağlayın. Oyunlarında birden fazla nesneyi kullanmasını gözlemleyin. Örneğin bir bebekle oynarken aynı zamanda oyuncak meyve sebzelerle de ilgilenmesi, bebeğine yedirmeye çalışması gibi.
- ★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun ve el ve vücut hareketlerinizi kullanarak 'Sar Makarayı' tekerlemesini söyleyin. Siz bu tekerlemeyi söyleyip hareketlerini yaparken bebeğinizin de sizi taklit etmeye çalıştığını gözlemleyin. Taklit etmeye çalışana kadar oyunu tekrarlayın. Bu oyunu gün içinde yemek öncesi ya da sonrası tekrarlayarak yemek rutinine dönüştürebilir, göz teması kurabileceğiniz farklı pozisyonlarda örneğin ayakta da söyleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Oyunlarında farklı nesneler kullanma

☐☐

Parmak oyununa bakma, şarkıyı dinleme

☐☐

El ve vücut hareketlerini taklit etmeye çalışmanelere bakma

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Tanıdığı nesneleri isimlendirir.
- Sorulduğunda adını söyler.
- 5 veya daha fazla sözcük söyler.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Bebeğinize tanıttığınız nesneler

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin oynadığı ve çevrenizde bulunan nesnelerin isimlerini söyleyin ve ardından çocuğunuzun isimlendirmesine fırsat verin. Nesnelerin renkleri, kokuları, dokuları vb. hakkında konuşun. Örneğin bebeğinizin sevdiği bir kıyafeti göstererek bu senin kırmızı, kırmızı renkli, dokunulmuş yumuşak bir kıyafet şeklinde konuşmayı sürdürebilirsiniz. Gün içinde dokunduğunuz tüm nesneler için, örneğin bahçede dokunduğunuz bir ağacın gövdesi hakkında sohbet edebilirsiniz. Bebeğinizle gün içerisinde daha önce birçok kez ismini söylediğiniz örneğin, bardak, araba, bebek gibi nesne ya da oyuncakların isimlerini nesneleri göstererek 'bu ne?' diyerek sorusunu sorun. Nesnenin ismini söylediğinde siz de "evet, o bir bebek. Saçları da sen bir bebek.." gibi cümleler kurarak tekrarlayın. Eğer cevap vermezse siz isimlendirin. Gün içerisinde bebeğinizle parka ya da markete gittiğinizde çevrenizde bulunan nesneler ya da canlılar hakkında bebeğinizle sohbet edebilirsiniz.

★ Bebeğinize sık sık ismiyle seslenin ve gün içerisinde 'Benim adım Ayşe senin adın ne?' sorusunu ritmik ya da melodi şeklinde sorarak ismini söylemesini gözlemleyin.

★ Gün içerisinde bebeğinizin günlük hayatta kullandığınız nesnelerden ya da kişilerin isimlerinden en az 5 kelimeyi anlamlı kullandığını gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Nesneleri isimlendirme

☐☐

Adını söyleme

☐☐

En az 5 sözcük kullanma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Sinirlendiğini jest ve mimiklerle ifade eder.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizi, oynamak istediği oyuncakı alamadığında vb. durumlarda jest ve mimiklerini gözlemleyin. Bebeğiniz sinirlendiğini jest ve mimikleriyle ifade ettiğinde 'şu an sinirlendin, şu an kızgınsın' şeklinde duygu durumunu tanımlayın ve 'gel sarılalım ya da konuşalım ya da bebekle oynamaya ne dersin?' gibi öneri sunun. Gün içerisinde bebeğinizin hoşlanmadığı oyunlarda ya da durumlarda, sevmediği yemek olduğunu belli ettiğinde vb. bu duygularını tanımlayarak duygusu hakkında sohbet edebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Duyguları jest, mimik ve seslerle ifade etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

ÖZ BAKIM BECERİLERİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kaşığı ağızına götürür.
- Giyinirken vücudu ile yardımcı olur.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Yemek zamanlarında bebeğinizin de sizinle sofraya oturmasına özen gösterin. Bebeğinizin önüne bir tabak ve bebeğinize uygun büyüklükte bir kaşık yerleştirin. Kaşığı kullanması için elinden nazikçe tutarak destek olduktan sonra bağımsız bir şekilde kaşığı kullanması için bebeğinize fırsat verin.

★ Bebeğinizin üstünü çıkarırken ya da üstünü giydirirken ondan yardım isteyin. Örneğin giydireceğiniz kıyafeti kendisinin seçmesine fırsat verin ve 'hangi kazağını giymek istersin' şeklinde sorun. Şimdi kolunu uzat şimdi de başını sokalım vb.cümleler ile kıyafetini giydirin. Çıkardığınız kıyafeti birlikte katlayın ve yerine yerleştirmesini isteyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kaşığı ağzına götürme

☐☐

Kişisel bakımı için fırsat verildiğinde yetişkine yardımcı olma

Bebeğimle İlgili Notlar :

16-18 Ay

Gelişim Özellikleri

- Karalama/boyama yapar.
- Elinden tutulduğunda basamak çıkar.
- Uzaktaki nesneyi gösterir.
- Birbirini izleyen iki yönergeye uyar.
- Vücudun iki parçasını gösterir.
- Ritmik/Melodik sesleri mırıldanarak tekrar eder.
- Eylemleri uygun ses taklitleriyle ifade eder.
- İsimleri söylendiğinde kitaptaki resimleri gösterir.
- Başkalarının duygusal ifadelerini taklit eder.
- İlgi çekmek için çeşitli davranışlar gösterir.
- Aynı mekânda diğer çocuklarla etkileşime girmeden oyun oynar.
- Kakasını kontrol etmeye çalışır.
- Kendi başına bağlı ya da cırt cırtı kapalı olmayan ayakkabısını ve çorabını çıkarır.
- Kaşık ve çatalı uygun biçimde kullanır.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Karalama/boyama yapar.
- Elinden tutulduğunda basamak çıkar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Boya kalem ve kâğıt

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin önüne kâğıt ve boya kalemleri yerleştirin. Bebeğinize boya kalemini vererek 'haydi resim çiz' deyin. Bebeğinizin boya kalemini avuç içi ve parmaklarıyla kavrayarak kâğıda karalama yapmasına fırsat verin. Bebeğinize model olmak için siz de bir boya kalem alarak kâğıda rasgele karalamalar yapın.

★ Bebeğinizle gün içerisinde basamak/merdiven çıkarken bunu bir oyuna dönüştürün. Bebeğinizin elinden tutup basamak çıkarken bir basamak, iki basamak, üç basamak şeklinde sayabilirsiniz. Veya bebeğinizin tek ayak basamak çıktığında her bir adımı için din-don din-don şeklinde melodi oluşturabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Elinden tutulduğunda basamakları ıkma

☐☐

Boya kalemelerini kavrayıp kâğıda karalama yapma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Uzaktaki nesneyi gösterir.
- Birbirini izleyen iki yönergeye uyar.
- Vücudun iki parçasını gösterir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

● Yüzümde Neler Var? Şarkısı

Yüzüm var benim.

Gözlerim var benim, bahçeleri gökyüzünü görürüm.

Yüzümde neler var benim.

Burnumla kokulan koklanm.

Yüzümde neler var benim dilimle tatları alırım.

Yüzümde neler var benim kulaklarımla sesleri uyanm.

★ Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte güvenli bir şekilde camdan dışarıya bakın ve çevrede bulunan nesneler ve canlıların isimleri, renkleri, hareketleri vb. özellikleri hakkında yumuşak bir ses tonuyla konuşun. Örneğin bir kedi gördüğünüzde 'bak bir kedi, miyav diye ses çıkarır. Miyav miyav, tüyleri san.' diyebilirsiniz. Ardından bebeğinizin de bu sesleri çıkardığını gözlemleyebilirsiniz. Daha sonra bebeğinize tanıttığınız nesneleri veya canlıları göstermesini isteyin.

★ Bebeğinizin görebileceği bir alana bir bardak yerleştirin ve bebeğinize bardak nerede? diye sorun. Bebeğiniz bardağı gösterdiğinde 'hadi bardağı masadan al, babana götür/bana getir' şeklinde yönerge verin. Bebeğinizin bardağa ulaşmak için bulduğu çözüm yollarını gözlemleyin, sizden yardım istediğinde yardım edin. Bebeğiniz yönergeyi gerçekleştirdiğinde 'evet bardağı aldın, babaya götürdün' şeklinde davranışını sözel olarak tanımlayın.

★ Bebeğinizle 'Yüzümde Neler Var?' şarkısını söyleyerek bebeğinizin gözüne burnuna ağzına dokunun. Şarkıyı birkaç kez söyledikten sonra bebeğinize 'Gözlerin nerede? Burnun nerede?' sorularını sorun ve gösterdiğinde 'Evet bu senin gözün, bu senin burnun' deyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Kendisinden uzakta bulunan bir nesneyi işaret ederek gösterme

☐☐

İki yönergeyi takip etme

☐☐

Vücudunun iki bölümünü gösterme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Ritmik/melodik sesleri mırıldanarak tekrar eder.
- Eylemleri uygun ses taklitleriyle ifade eder.
- İsimleri söylendiğinde kitaptaki resimleri gösterir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çocuk şarkısı, kova, bebek kitabı

- Pazara Gidelim Şarkısı

Pazara gidelim bir tavuk alalım
Pazara gidip bir tavuk alıp napalım
Gıt gıt gıdak gıt gıt gıdak diyelim
Hapur hupur hapur hupur yiyelim.
Pazara gidelim bir kedi alalım
Pazara gidip bir kedi alıp napalım
Miyav miyav miyav miyav diyelim
Hapur hupur hapur hupur yemeyelim.

Pazara gidelim bir köpek alalım
Pazara gidip bir köpek alıp napalım
Hav hav hav hav hav hav diyelim
Hapur hupur hapur hupur yemeyelim
Pazara gidelim bir ördek alalım
Pazara gidip bir ördek alıp napalım
Vak vak vak vak vak vak diyelim.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte bir kovayı davul olarak kullanarak 'Pazara Gidelim' isimli çocuk şarkısı söyleyin. Şarkı söylerken dans edebilir ya da ellerinizi kollarınızı hareket ettirebilirsiniz. Şarkıyı farklı zamanlarda sık sık söyledikten sonra bebeğinizin de mırıldanarak size eşlik edip etmediğini gözlemleyin.

★ Bebeğinizle birlikte hayvan taklitleri yapın ve taklidini yaptığınız hayvanların seslerini çıkarması için bebeğinizi destekleyin ve gerekirse model olun.

★ Bebeğinizle kitap okurken kitabın sayfalarında bulunan nesne ve canlıların isimlerini söyleyin ve göstermesini isteyin. Eğer göstermez ise isimlendirerek, göstermesi için destek olun. Bebeğiniz isimlendirdiğinde tekrar ederek bebeğinizin de tekrar etmesini sağlayın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Şarkı, ninni gibi sesleri tekrar etme

☐☐

Ses ve eylem taklit etme

☐☐

İsmi söylenen nesnenin görselini gösterme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Başkalarının duygusal ifadelerini taklit eder.
- İlgi çekmek için çeşitli davranışlar gösterir.
- Aynı mekânda diğer çocuklarla etkileşime girmeden oyun oynar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

• Ben Küçük Bir Çocuğum Şarkısı

Ben küçük bir çocuğum, Duygularımla yaşıyorum. Üzülünce işte böyle / Iıı ııı diye ağlıyorum.

Kızdığımda işte şöyle Kaşlarımı çatırım. Hııı! derim

Şaşırınca gözlerimi Kocaman açarım aaa! Derim

Korktuğumda işte böyle Ürkek ürkek bakarım

Sevinince işte böyle Gülücükler atarım.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun ve parmak kuklalarından birini takarak 'Ben Küçük Bir Çocuğum' isimli tekerlemeyi söyleyerek yüz ifadelerini yapın. Bebeğinizin de sizin duygu ifadelerinizi taklit etmesini gözlemleyin. Bu oyunu bebeğinizle gün içerisinde sürekli oynayabilirsiniz. Gün içerisinde bebeğinizi beslerken, altını değiştirirken, uyuturken, banyo yaptırırken bebeğinizle birlikte göz teması bu tekerlemeyi söyleyebilirsiniz.

★ Bebeğinizle birlikte legolarla oyun oynarken ilginizi başka bir şeye yöneltin ve bebeğinizin ilginizi çekmek için yaptığı davranışları gözlemleyin. Bebeğiniz size seslenirse, size dokunursa ya da yanınıza gelerek oyuncakları gösterirse tekrar oyununa katılın.

★ Bebeğinizi başka çocukların olduğu ortama götürün ve ortak bir oyun başlatın. Ardından oyundan çekilin ve çocuğunuzun oyundaki davranışlarını gözlemleyin. Bebeğiniz diğer çocuklarla iletişim kurmadan da ortamdaki nesnelerle oynamasını gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Başkalarının duygusal ifadelerini taklit etme

☐☐

İlgi çekmek için çeşitli davranışlar gösterme

☐☐

Aynı mekânda diğer çocuklarla etkileşime girmeden oyun oynama

Bebeğimle İlgili Notlar :

ÖZ BAKIM BECERİLERİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Kendi başına bağlı ya da cırt cırtı kapalı olmayan ayakkabısını ve çorabını çıkarır.
- Kaşık ve çatalı uygun biçimde kullanır.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle dışarıdan geldiğinizde ayakkabılarını çıkarması için fırsat verin. Cırt cırtlarnı açması için ayakkabısından birininkini siz açın ve 'hadi diğerini sen aç' deyin. Çorabını giydirirken parmaklarını geçirin ve 'hadi çek ve giy bakalım' deyin.

★ Öğün zamanlarında bebeğinizi de sofranızda yanınıza oturturun. Bebeğinize uygun çatal ve kaşıkla (Küçük ya da orta boy kaşık ve çok sivri olmayan çatal), bebeğinizin yemeği ile birlikte önüne yerleştirin. Kaşık ve çatalı nasıl kullanması gerektiğine birkaç kez model olduktan sonra yemeğini kendi kendine yemesi için fırsat verin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Model olunan davranışını yapma

☐☐

Kaşıık atal kullanma

Bebeğimle İlgili Notlar :

19-21 Ay

Gelişim Özellikleri

- Geri geri yürür.
- Dengeli koşar.
- Yan yan yürür.
- Makası iki eliyle kullanır.
- İri boncukları çubuğa dizer.
- Aynı iki nesneyi eşleştirir.
- Birbiriyle ilişkili iki nesneyi bir araya getirir.
- Yetişkinin davranışını, ses ve hareketle taklit eder.
- Basit sorulara uygun yanıt verir.
- Sorulan vücut parçasını gösterir.
- Bağımsız davranışlar gösterir.
- Akranlarına ilgi gösterir.
- İstekleri jest mimik işaret ya da sesle ifade eder.
- Evde basit işlere yardım eder.
- Model olunduğunda ya da desteklendiğinde çatal kaşık kullanır.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Geri geri yürür.
- Dengeli koşar.
- Yan yan yürür.
- Makası iki eliyle kullanır.
- İri boncukları çubuğa dizer.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Makas ve kâğıt, boncuk/makarna- ip
- Küçük Farecik Tekerlemesi

Küçük bir farecik varmış, evin içinde gezer dururmuş (Yavaş yavaş yürüyün).

Bazen evdeki kediden kaçarmış.. (Alanda serbestçe koşun)..

Bir gün kediye yakalanmadan mutfağa gidip peynir almak istemiş. (yavaş yavaş yürüyün).

Bir bakmış kedi karşısına, hemen mutfaktan geri geri çıkmış. (Geri adımlarla yürüyün)..

Kaçacağı deliğe sığmamış yan dönüp kaçmaya çalışmış (yan yan yürüyün) .

Ama sonunda kedi fareyi yakalamış (bebeğinizi yakalayarak sarılın)..

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte gün içerisinde evde, bahçede, parkta 'Küçük Farecik' tekerlemesini söyleyerek hareketlerini yapın, bebeğinizin de sizin yaptığını hareketleri taklit ettiğini gözlemleyin.

★ Bebeğinizin eline küçük bir makas ve kâğıt verin. Bebeğinize model olmak amacıyla makası alın ve kâğıdı kesin, nasıl makas kullandığınızı bebeğinize gösterin. Bebeğinizin arkasına geçerek nazikçe makası tuttuğu elinden tutarak kâğıdı birlikte kesin. Kestiğiniz kâğıtlan boyaması için boya kalemli verin.

★ Bebeğinizin görme alanı içerisine (ağızına almamasına dikkat ederek) iri boncuklar ya da düdük makarnalar ve boncuktan/makarnadan geçebilecek kalınlıkta renkli ipler yerleştirin. Bebeğinizle birlikte ipe boncukları/makarnaları dizerek aile bireylerine bileklik-kolye yapın. İpe dizdiğiniz boncukları/makarnaları 1-2-3 diye sayarak dizin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Denge ve yürüme becerisi gösterme

☐☐

Yardımla makas kullanama

☐☐

ubuğa ya da ipe iri boncuk dizebilme

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Aynı iki nesneyi eşleştirir.
- Birbiriyle ilişkili iki nesneyi bir araya getirir.
- Yetişkinin davranışını, ses ve hareketle taklit eder.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Tahta Kaşıklar, metal kaşıklar, küpler
- Patates Adam Şarkısı

Patates adam, patates adam ağzını açmış öylece kalmış...

Patates adam, patates adam burnunu tutmuş öylece kalmış.

Patates adam, patates adam kollarını açmış öylece kalmış.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle karşılıklı oturun. Bebeğinizin görebileceği bir alana evinizdeki tahta ve metal kaşıklardan ikişer adet yerleştirin. Kaşıkları birbirine vurarak ses çıkarın. Bebeğinizin de sizi taklit etmesini sağlayın. Daha sonra metal kaşıklardan birini alarak bunun aynısını bana ver deyin. Bebeğiniz metal kaşığın eşini size verdiğinde 'Evet bu aynısı' diyerek tanımlama yapın ve tahta kaşığın eşini isteyin. Bu oyunu renkli küplerle de oynayın.

★ Bebeğinizle göz teması kurabilecek pozisyonda oturun. Önünüze çorap, kaşık, eldiven, tabak gibi nesneler koyarak bebeğinizin bu nesnelerle ilgilenmesini dikkatini yöneltmesini sağlayın. Sonra çorabı alarak 'Bu çorabı vücudumuzun neresine giyeriz?' diye sorun bebeğiniz ayaklarını gösterdiğinde 'Evet ayaklanmıza çorap giyeriz' şeklinde açıklama yaptıktan sonra kaç ayağımız var bizim diyerek ayaklanızı bir iki şekilde sayın, bebeğinizin de söylediğiniz bir ve iki rakamı tekrar etmesine fırsat verin, ardından diğer nesneler için de bu süreçte devam edin.

★ Bebeğinizle karşılıklı oturun ve göz teması kurun. Patates adam şarkısını söyleyerek sizin hareketlerinizi taklit etmesini sağlayın. Taklit edemezse ellerinden nazıkçe tutarak eşlik edebilirsiniz. Bu şarkıyı bebeğinizle gün içerisinde farklı zamanlarda ya da ortamlarda çocuğunuzla birlikte söyleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Aynı nesneleri eşleştirme

☐☐

İlişkili nesneleri eşleştirme

☐☐

Yetişkinin çıkardığı sesleri ve el vücut hareketlerini taklit etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

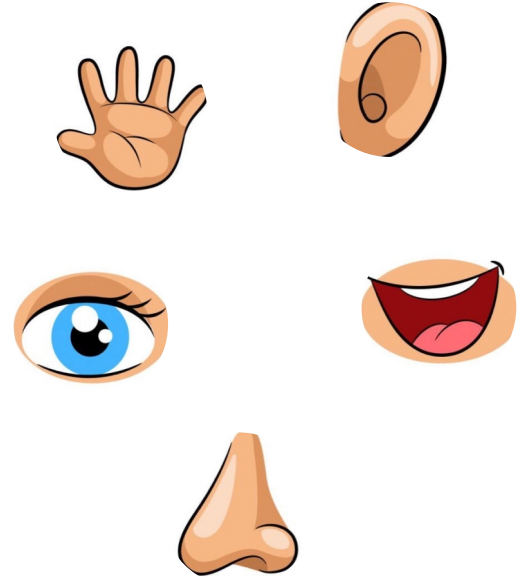
DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Basit sorulara uygun yanıt verir.
- Sorulan vücut parçasını gösterir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Hikaye kitabı
Yüzümde Neler Var Şarkısı
Yüzüm var benim. Gözlerim var benim,
Bahçeleri gökyüzünü görürüm.
Yüzümde neler var benim.
Burnumla kokuları koklarım.
Yüzümde neler var benim
Dilimle tatları alırım.
Yüzümde neler var benim
Kulaklarımla sesleri duyarım.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinize bir hikâye kitabı etkileşimli okuyun. Örneğir kitapta bir kediden bahsediyorsanız 'kedi nasıl ses çıkarır? Kedi nereye gidiyor?' diyebilirsiniz.

★ Bebeğinizle birlikte 'Yüzümde Neler Var' şarkısını söyleyin. Ardından şarkıda söylediğiniz organın ismini bebeğinizin göstermesine fırsat verin. Örneğirgözlerim var benim dedikten sonra kısık bir sesle nerede gözlerin? Şeklinde sorarak bebeğinizin gözlerini gösterdiğini gözlemleyin. Bu şarkıyı bebeğinizle gün içerisinde farklı zamanlarda ya da ortamlarda çocuğunuzla birlikte söyleyebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Sorulara kısa ve uygun cevap verme

☐☐

Sorulan vücut parçasını göstermeşan kişinin yüzüne bakma

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Bağımsız davranışlar gösterir.
- Akranlarına ilgi gösterir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Atıştırmalık yiyecekler

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Evinizde güvenlik önlemleri alarak bebeğinizin bağımsız davranışlarını destekleyin. Örneğin, ona zarar verebilecek soba, ocak gibi eşyalara temas etmemesi için önlem alın. Ardından bebeğinizin bulunduğu ortama sevdiği bir kaç oyuncak, yiyebileceği atıştırmalıklar (meyve gibi) koyarak odayı terk edin ve bebeğinizin sizi göremeyeceği bir yerden onu gözlemleyin. Bağımsız şekilde oyun oynuyor ya da atıştırmalıklarla ilgileniyor olabildiğini bekleyin.

★ Bebeğinizi tanıdığı kişilerle ya da akranlarıyla aynı ortamda bulunduğunda onlara güldüğünü ilgisini çekmeye çalıştığını izleyin. Onunla oyun oynayan ya da konuşan bir kişiye ilgi gösterdiğini, o kişi ortamdaki ayrıldığında yokluğunu fark ettiğini ve o kişiyi istediğini ifade eden davranışlar göstermesini gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Bağımsız davranışlar gösterme

☐☐

Akranlarına ilgi gösterme

Bebeğimle İlgili Notlar :

ÖZ BAKIM BECERİLERİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- İsteklerini jest, mimik ya da seslerle ifade eder.
- Evde basit işlere yardım eder.
- Model olunduğunda ya da desteklendiğinde çatal kaşık kullanır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Çatal,kaşık,tanak

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Oyun zamanlarınızda ya da öğün zamanlarınızda bebeğinize istediği şeyle ilgili seçenek sunun. Örneğin ara öğün zamanında elma mı yemek istersin portakal mı diyerek iki meyveyi de gösterin. Ardından bebeğinizin istediği besini uzatarak bunu mu istiyorsun deyin. Bebeğiniz jest, mimik ya da sesle onu istediğini ifade ettiğinde istediği besini uzatın. Ardından istemediği besini teklif edin. Bebeğiniz jest, mimik ya da sesle o besini istemediğini ifade etmesini gözlemleyin.
- ★ Bebeğinizin yemek istediği besinleri yemesi için öğün zamanlarında bebeğinize uygun kaşık ve çatalı önüne yerleştirin. Bebeğiniz için uygun olan kaşık çatal, küçük boy, sivri olmayan şekildedir. Ardından kaşığı ve çatalı nasıl kullanacağını bebeğinize model olarak gösterin ve kendi kendine kaşık çatal kullanarak yemek yemesine fırsat verin.
- ★ Ev işlerinde bebeğinizden yardım isteyin. Örneğin yemek saatlerinde bebeğinizden kaşıkları, çatalları, peçeteyi masaya götürmesini isteyin. Götürdüğünde teşekkür edin. Bu davranışı bebeğiniz 24 aylık olduğunda daha kolay yapabildiğini gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

İsteklerini ifade etme

☐☐

Basit ev işlerine yardım etme

☐☐

Model olunduğunda ya da desteklendiğinde çatal kaşık kullanma

Bebeğimle İlgili Notlar :

22-24 Ay

Gelişim Özellikleri

- Yerinde zıplar.
- Kapları boyutlarına göre iç içe yerleştirir.
- Nesneyi iki elinin avuçları içinde yuvarlar.
- Kâğıdı iki eliyle buruşturur.
- Sorulduğunda nesnelerin/ varlıkların parçalarını isimlendirir.
- Sembolik oyun oynar.
- Yer bildiren yönergelere uygun tepkide bulunur.
- Örneğe konulan beş nesne arasından istenileni verir.
- İki eylem gerektiren cümleyi yerine getirir.
- Bildiği şarkı ya da tekerlemelere eşlik eder.
- Sembolik oyunlar oynar (evcilik gibi).

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Yerinde zıplar.
- Kapları boyutlarına göre iç içe yerleştirir.
- Nesneyi iki elinin avuçları içinde yuvarlar.
- Kâğıdı iki eliyle buruşturur.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Farklı boyutlarda kaplar, kağıt/gazete
- Hoplayalım Zıplayalım Şarkısı

'Hoplayalım zıplayalım daldan elma toplayalım (zıplanırken kollar yukarda elma toplama hareketi yapılır)

Bekçi amca gelince yere yatıp saklanalım (yere yatılıp ellerle yüz kapatılır).

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte 'Hoplayalım, Zıplayalım' şarkısını söylerken hareketlerini yapın. Bu şarkıyı bebeğinizle gün içerisinde farklı zamanlarda ya da ortamlarda çocuğunuzla birlikte söyleyebilirsiniz.

★ Evinizde bulunan farklı boyuttaki tabak/saklama kabı/kova gibi nesneleri çocuğunuzun önüne yerleştirin ve bu nesnelerle ilgilenmesine, nesnelere dokunmasına fırsat verin. Bebeğiniz nesnelerle ilgilendikten sonra nesneleri boyutlarına göre iç içe yerleştirin. Ardından iç içe geçmiş nesneleri karışık olarak dağıtın ve bebeğinize 'Hadi sen de yerleştir' diyerek model olduğunuz davranışı yapmasına fırsat verin.

★ Bebeğinizle birlikte kullanmadığınız kağıt ya da gazeteleri orta büyüklükte yırtın ve iki elinizin avuçlarında buruşturarak biraz uzağınızda koyduğunuz kabın içine atmaya çalışın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Yerinde zıplama

☐☐

Kapları boyutlarına göre iç içe yerleştirme

☐☐

Nesneyi iki elinin avuçları içinde yuvarlama

☐☐

Kâğıdı iki eliyle buruşturma

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Sorulduğunda nesnelerin/ varlıkların parçalarını isimlendirir.
- Sembolik oyun oynar.
- Yer bildiren yönergelere uygun tepkide bulunur.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Oyuncak bebek, kesilebilir meyve sebze

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle karşılıklı oturun. Oyuncak bebeği bebeğinizin görüş alanı içerisine koyarak nesnelere dokunmasına sağlayın. Daha sonra bebeğinize, oyuncak bebeğin gözlerini, saçlarını, burnunu göstererek 'bu ne?' gibi sorular sorun. Bebeğiniz her söylediğinde ya da söylemediğinde yeniden siz tekrar edin.

★ Bebeğinizle karşılıklı oturarak oyuncak meyve sebze eşyalarını görüş alanı içerisine sağlayın. Birlikte bir evcilik oyunu oynayın. 'Sana yemek yaptım hadi bunu yiyelim.Neymiş bu, tadı nasıl? (Yiyormuş gibi yapın) sana su koydum suyunu iç hadi. (bardaktan içiyormuş gibi yapma)

★ Bir müzik açarak bebeğinizle birlikte dans edin. Müzik durduğunda evin bir bölümünde konumlanacak şekilde bir yönerge verin, çocuğunuza model olmak için siz de söyledığınız konuma yerleşin. Çocuğunuz oyunu kavradıktan sonra yönergeleri sadece çocuğunuzun yapmasını isteyin. (Müzik durduğunda sırayla şu yönergeleri verebilirsiniz: Şimdi masanın altına gidiyoruz. Şimdi kapının arkasında duruyoruz. Şimdi koltuğun arkasına geçiyoruz.halının üstünde zıplıyoruz.)

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Sorulduğunda nesnelerin/ varlıkların parçalarını isimlendirme

☐☐

Sembolik oyun oynama

☐☐

Yer bildiren yönergelere uygun tepkide bulunma

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Önüne konulan beş nesne arasından istenileni verir.
- İki eylem gerektiren cümleyi yerine getirir.
- Bildiği şarkı ya da tekerlemelere eşlik eder.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Farklı nesneler (araba, bardak, kalem, lego, çingirak vb.), Çocuk şarkısı

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

- ★ Bebeğinizin önüne bildiği 5 nesne yerleştirin (örneğin: araba, bardak, kalem, lego, çingirak). Bu nesnelerin isimlerini söyleyerek size vermesini isteyin. İsmi söylediğiniz her nesne için 'evet şimdi arabayı verdin' diyerek bebeğinizin davranışını sözel olarak tanımlayın.
- ★ Birbirleriyle ilişkili nesneleri bebeğinizin önüne yerleştirin ve bu nesnelerle ilgili yönergeler verin. Örneğin legoyu al kutusuna at, bardağı al su iç gibi.
- ★ Bebeğinizin sevdiği ve bildiği bir şarkıyı birlikte söyleyin.
- ★ Bebeğinizle gün içinde gerçekleştirdiğiniz her eylem ve çevredeki olayalar hakkında bol bol konuşun. Örneğin: duygularınız hakkında yemeklerin tadı gibi bir çok eylem ve olay hakkında karşılıklı konuşun. Konuşmalarınızın karşılıklı olması, konuşmalarda kendi ismini kullanması ve birkaç cümle olmasını gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

nne konulan beş nesne arasından istenileni verme

☐☐

İki eylem gerektiren cümleyi yerine getirme

☐☐

Bildiği şarkı ya da tekerlemelere eşlik etme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Sembolik oyunlar oynar (evcilik gibi).

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun ve bir evcilik oyunu kurun. Bebeğiniz anne siz de çocuk olabilirsiniz. Ya da bir komşuculuk oyunu oynayabilirsiniz. 'Tık tık tık komşum evde misin ben geldim kahven var mı' diyerek oyunu başlatın. Onun evine gitmiş gibi yapın ve komşunuzla konuşur gibi konuşun. Oyunda mutfak eşyalarını kullanın. Bardağa kahve koyuyormuş gibi, içiyormuş gibi yapın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Sembolik oyun oynama

Bebeğimle İlgili Notlar :

25-30 Ay

Gelişim Özellikleri

- Topu başının üzerinden geriye atar.
- Topu hedefe atar.
- Yumuşak malzemelerle şekiller oluşturur.
- Model olunduğunda dik çizgi çizer.
- 1'den 10'a kadar olan sayıları art arda söyler.
- Rengi söylenen nesneyi gösterir.
- Varlıkların sesiyle resimlerini eşleştirir.
- Üç yönergeden ikisini yerine getirir.
- Beş nesneden üçünün adını söyler.
- Adını ve soyadını söyler.
- Basit kurallara uyar.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Topu başının üzerinden geriye atar.
- Topu hedefe atar.
- Yumuşak malzemelerle şekiller oluşturur.
- Model olunduğunda dik çizgi çizer.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Top, kağıt, kalem, hamur

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte küçük toplarla basketbol oynayın. Bebeğinizden ve sizden biraz uzağa koyduğunuz bir kovanın içerisine topu düz, arkanız dönük şekilde, yakından ve uzaktan atarak bebeğinize model olduktan sonra önce siz yapın ardından onun yapmasını isteyin. Oyunu sırayla oynamaya devam edin.

★ Bebeğinize bir hamur verin. Bu hamur evde yaptığınız ir oyun hamuru ya da tuz hamuru olabilir. Bebeğiniz hamurla ilgilenmeye başladıktan sonra hamuru parçalara ayırın ve farklı şekiller yaparak bebeğinizden de yapmasını isteyin. Örneğin parçalardan birisini elinizde yuvarlayın, diğerini uzun bir hamur haline getirin gibi. Bu oyunu bahçede toprak ve suyu karıştırıp çamur elde ederek bebeğinizin çamuru ağzına almamasına dikkat ederek de oynayabilirsiniz.

★ Bebeğinizin eline bir kalem vererek baş, işaret ve orta parmağı ile kavramasına yardımcı olun. Kalem istediğiniz şekilde tuttuktan sonra nazikçe bebeğinizin elinden tutarak bir kağıda şekiller çizin (düz çizgi, yan çizgi gibi). Ardından siz bir kalemle dik bir çizgi çizerek aynısını yapmasını isteyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Topu başının üzerinden geriye atma

☐☐

Topu hedefe atma

☐☐

Yumuşak malzemelerle şekiller oluşturma

☐☐

Model olunduğunda dik çizgi izme

Bebeğimle İlgili Notlar :

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- 1'den 10'a kadar olan sayıları art arda söyler.
- Rengi söylenen nesneyi gösterir.
- Varlıkların sesiyle resimlerini eşleştirir.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Kağıt, gazete parçaları, kutu-kova, müzik

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte evde kullanılmış kâğıtları parçalara bölerek evinizde buruşturun ve biriktirin. Bebeğinizle yan yana oturun ve kısa mesafede (20-30 cm) olacak şekilde karşınıza bir kutu/kova yerleştirin. Buruşturduğunuz kâğıt parçalarını tek tek sayarak (1-2-3), sırayla kutunun içine atın. Söylediğiniz rakamı sizden sonra bebeğinizin de tekrar etmesini isteyin. Ardından kutunun içindeki kâğıtları sayın. Gün içerisinde zaman zaman ortamda bulunan nesneleri de birlikte sayabilirsiniz. Örneğin çekmecedeki kaşıkları, yolda park eden arabaları gibi.

★ Bebeğinizle birlikte bir müzik açarak dans edin. Müzik durduğunda önce siz bir renk söyleyin ve bebeğinizden bulunduğunuz ortamda söylediğiniz renkte bir eşya-nesne bulmasını isteyin. Rengi söyledikten sonra 5'e kadar sayın, çocuğunuz rengi bulduğunda 'evet kırmızı' şeklinde bebeğinizin bulduğu rengi tanımlayın ve onun bir renk söyleyip 10'a kadar saymasını isteyin. Bu süreçte siz bebeğinizin söylediği renkte bir nesne-eşya bulmaya çalışın.

★ Bebek kitabının içerisinde bulunan nesne görsellerini bebeğinizle birlikte inceleyin. Kitapta bulunan nesnelerin seslerini çıkarın ve 'bu hangisinin sesi' diye bebeğinize sorun. Örneğin bir köpek sesi çıkarın ve bebeğinizden köpek görselini göstermesini isteyin. Araba sesi gibi sesler ile devam edin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

1'den 10'a kadar olan sayıları art arda söyleme

☐☐

Rengi söylenen nesneyi gösterme

☐☐

Varlıkların sesiyle resimlerini eşleştirme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Üç yönergeden ikisini yerine getirir.
- Beş nesneden üçünün adını söyler.
- Adını ve soyadını söyler.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Bildiği Nesneler

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle birlikte başka bireylerin de olduğu ortamda bulunun ve bebeğinize şu şekilde yönergeler verin. 'Legoyu al, kutuya at, kutuyu ablaya götür.' , 'Kaşığı al, bardağın içine koy, bardağı babaya götür'. Verdiğiniz 3 aşamalı yönergenin ikisini doğru yapıp yapmadığını gözlemleyin, yapmadığında tekrarlayın.

★ Bebeğinize gün içerisinde ilgilendiği nesnelerin isimlerini sorun. 5 nesneden en az üçünün ismini doğru söylemesini bekleyin. Bunun için evde bir marketçilik oyunu oynayabilirsiniz. Kaşık, çatal, bebeğinizin tanıdığı yiyecekler ya da eşyaları bir koltuğun üzerine dizerek market sahibi olun, bebeğiniz müşteri olsun ve marketinize gelen müşteriye 'Hoş geldiniz, ne istersiniz diyerek nesnelerinizi/besinlerinizi isimlendirin. Ardından bu oyunu rolleri değiştirerek oynayın.

★ Bebeğinizle göz teması kuracak pozisyonda oturun. 'Benim adım .. Soyadım .. Senin adın .. Soyadın .. ' şeklinde konuşun. Ardından 'Senin adın ne? Soyadın ne? şeklinde soru sorun. Ardından bebeğinize melodik ve ritmik bir şekilde 'Senin adın .. annenin adı .. babanın adı ..., senin soyadın .. annenin soyadı .. babanın soyadı .. ' şarkısını söyleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Üç yönergeden ikisini yerine getirme

☐☐

Beş nesneden üçünün adını söyleme

☐☐

Adını ve soyadını söyleme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Basit kurallara uyar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Legolar

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun ve tak çıkar legoları ortanıza dökün. Bebeğiniz legolarla ilgilenmeye başladıktan sonra legoları renklerine göre ayırın. Kırmızı parçalar benim, mavi parçalar senin şeklinde bu benim bu senin diyerek paylaşmayı yapın. Ardından oyunun kuralından bahsedin. 'Şimdi sırasıyla legoları kutuya atacağız, herkes kendi legosunu atacak ve sırasını bekleyecek' şeklinde kuralı açıkladıktan sonra oyuna başlayın. Süreçte bebeğinize 'Mavi legodan bir tane atabilir miyim?' diyerek ona ait olan nesneyi isteyin. Verdiğinde teşekkür edin. Gün içerisinde bebeğinizle parka ya da markete gittiğinizde parktaki oyuncaklara binmek için ya da alışveriş yapmak için sıra beklerken, 'sıramızı bekliyoruz' diyerek bebeğinize kuralları hatırlatabilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Basit kurallara uyma

Bebeğimle İlgili Notlar :

31-36 Ay

Gelişim Özellikleri

- Parmak uçlarında birkaç adım atar.
- 15-20 cm. yükseklikten atlar.
- Belirli bir uzaklığı (ortalama 15-20 cm) atlayarak geçer.
- Hareket eden topa tekme atar.
- Kendisine doğru atılan topu yakalamak için kollarını uzatır.
- Koşarken durup yerdeki nesneyi alıp koşmaya devam eder.
- Alçak engellerin üzerinden atlar.
- Tek ayak üzerinde sıçrar.
- Modele bakarak yuvarlak çizgi çizer.
- Kâğıdı keser.
- Katlamalar yapar
- Nesneleri birden fazla özelliğine göre sınıflar.
- 'Tek' ve 'çift' kavramlarını içeren yönergelere uygun davranır.
- Sorulduğunda cinsiyetini söyleme
- İstendiğinde bebeğin vücudunun 6 parçasını gösterir.
- Yer bildiren 3 sözcüğü anlar.
- İki vücut parçasının işlevini bilir.
- Dinlediği öyküyü anlatır.
- Yaşlılarıyla birlikte oyun oynar.
- Grup içi konuşmalara katılır.
- Grupla şarkı söyler/dans eder.
- Tuvalete gitmek istediğini yetişkine ifade eder.
- Büyük bir düğme ilikler.
- Yelek, hırka gibi önü açık bir giysiyi giyebilir.

MOTOR GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Parmak uçlarında birkaç adım atar.
- 15-20 cm. yükseklikten atlar.
- Belirli bir uzaklığı (ortalama 15-20 cm) atlayarak geçer.
- Hareket eden topa tekme atar.
- Kendisine doğru atılan topu yakalamak için kollarını uzatır.
- Koşarken durup yerdeki nesneyi alıp koşmaya devam eder.
- Alçak engellerin üzerinden atlar.
- Tek ayak üzerinde sıçrar.
- Modele bakarak yuvarlak çizgi çizer.
- Kâğıdı keser.
- Katlamalar yapar.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Top, kâğıt, kalem , hamur

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Evinizde bulunan minder, yastık, sehpa gibi eşyalarla bebeğiniz için bir parkur hazırlayın. Örneğin iki minder arasından minderleri devirmeden yavaşça geçmesi gerek, ardından birbirinden yaklaşık 15 cm uzaklıkta bulunan iki minderden birinden birine atlayacak, ardından bir sehpanın altından geçerek sehpanın altındaki oyuncacı alacak, küçük bir oyuncaca basmadan üstünden atlayacak, elindeki oyuncacı yetiştikine verip bir yetişkin tarafından kendisine atılan topu yakalamaya çalışıp ardından yakaladığı topu parkurun sonunda bulunan kaleye ayağı ile atacak. Bebeğinize model olmak için parkuru önce siz tamamlayabilir ya da süreçte ona eşlik edebilirsiniz. Bu oyunu bebeğinizle birlikte parkta ya da bahçede de oynayabilirsiniz.

★ Bebeğinizin eline bir kalem vererek baş, işaret ve orta parmağı ile kavramasına yardımcı olun. Kalemi istediğiniz şekilde tuttukten sonra nazikçe bebeğinizin elinden tutarak bir kâğıda şekiller çizin (düz çizgi, daire gibi). Ardından siz bir kalemle bir daire çizerek aynısını yapmasını isteyin. Dairenin iki ucunun birleştirilmiş olmasına dikkat edin.

★ Bebeğinizin bir kâğıt verin, siz de bir kâğıt alın ve karşısına oturun. Kâğıdı rastgele bir şekilde katlayın ve bebeğinizden de katlamasını isteyin. Kâğıdı birkaç defa katladıktan sonra katlı yerlerinden tekrar açın. Bebeğinizin eline kontrollü bir şekilde makas vererek kâğıdı kat izin olan yerlerinden kesmesini isteyin. Bu süreçte bebeğinize yardım edebilirsiniz.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐	☐	Parmak uçlarında birkaç adım atma
☐	☐	15-20 cm. yükseklikten atlama
☐	☐	Belirli bir uzaklığı (ortalama 15-20 cm) atlayarak geçme
☐	☐	Hareket eden topa tekme atma
☐	☐	Kendisine doğru atılan topu yakalamak için kollarını uzatma
☐	☐	Koşarken durup yerdeki nesneyi alıp koşmaya devam etme
☐	☐	Alçak engellerin üzerinden atlama
☐	☐	Tek ayak üzerinde sıçrama
☐	☐	Modele bakarak yuvarlak çizgi çizme.
☐	☐	Kâğıt kesme
☐	☐	Katlama yapma

BİLİŞSEL GELİŞİMİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Nesneleri birden fazla özelliğine göre sınıflar.
- 'Tek' ve 'çift' kavramlarını içeren yönergelere uygun davranır.
- Sorulduğunda cinsiyetini söyler.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Geometrik şekilli legolar, çoraplar

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizle geometrik şekilli legoları ortanıza dökerek inceleyin. Daha sonra renklerine göre sınıflandırın (kırmızılar buraya, sarılar buraya gibi). Çocuğunuzla birlikte bu sınıflandırmayı yaptıktan sonra legoların şekilleri hakkında konuşun. Daha sonra san ve kare olan legoları buraya koy. gibi yönergeler verin.

★ Bebeğinizle göz teması kurabilecek pozisyonda oturun ve ortanıza evinizde bulunan çorapları dökün. Bebeğiniz çoraplarla temas kurduktan sonra birlikte çorapları eşleştirin. Eşleştirme bittikten sonra 'şimdi tek olan çorapları buraya, çift olan çorapları buraya koyalım' deyin ve tek çift çorapları ayırın. 'Şimdi tek ayağımıza çorap giyelim, şimdi çift ayağımıza çorap giyelim' yönergelerini verin.

★ Parmak kuklalarından kız ve erkek çocuğu karşılıklı işaret parmaklarınıza takın. Ardından 'Merhaba, benim adım Ali, Merhaba benim adım Ayşe. Nasılsın Ali? İyiyim Ayşe sen nasılsın? Ben de iyiyim teşekkür ederim. Ali sen kız mısın erkek misin? Ben erkeğim Ayşe sen kız mısın erkek misin? Ben kızım Ali. Aaa Ali burada birisi daha var? Acaba onun ismi ne?' şeklinde konuşarak kuklaları bebeğinize çevirin, Ayşe olarak isimlendirdiğiniz kuklayı 'Merhaba benim adım Ayşe senin adın ne?' şeklinde konuşarak bebeğinizin kuklaya cevap vermesine fırsat verin. Ardından aynı kuklayı 'Ben kızım sen kız mısın erkek misin?' sorusu ile konuşturun ve bebeğinizin cinsiyetini söylemesini gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Nesneleri birden fazla özelliğine göre sınıflama

☐☐

'Tek' ve 'çift' kavramlarını içeren yönergelere uygun davranma

☐☐

Sorulduğunda cinsiyetini söyleme

Bebeğimle İlgili Notlar :

DİL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- İstendiğinde bebeğin vücudunun 6 parçasını gösterir.
- Yer bildiren 3 sözcüğü anlar.
- İki vücut parçasının işlevini bilir.
- Dinlediği öyküyü anlatır.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

- Bebek, top

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizin oyuncak bir bebekle ya da bir insan görseliyle ilgilenmesini sağlayın. Daha sonra bu bebeğin/çocuğun gözlerin nerede? Saçları nerede? Burnu nerede? Kulakları nerede? Elleri nerede? Ağız nerede? sorularını sırayla sorun.

★ Bebeğinizin tanıdığı bir nesneyi (örneğin top) eline verin ve sırayla şu yönergeleri verin. 'Topu masanın üstüne koy' 'Topu masanın altına koy' 'Topu masanın yanına koy'. Verdiğiniz yönergeleri yapıp yapmadığını gözlemleyin.

★ Bebeğinizle göz teması kurabileceğiniz pozisyonda oturun. Bebeğinize ağız, göz, kulağın nerede gibi sorular sorduktan sonra 'biz ne ile görürüz? Ne ile duyarız' şeklinde vücudunun bölümlerinin işlevlerini ifade eden sorular sorun. Bu karşılıklı iletişimi gün içerisinde parka, markete ya da başka bir yere giderken de yolda sohbet ederek sürdürebilirsiniz.

★ Bebeğinize daha önce anlattığınız bir öyküyü tekrar anlattıktan sonra 'Şimdi sen bu öyküyü bebeğine /kardeşine / bana anlat' deyin. Ya da bir kitap okuyun ardından okuduğunuz kitabı anlatmasını isteyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Oyuncak bir bebeğin vücut parçaları sorulduğunda gösterme

☐☐

Altında, üstünde, yanında gibi yer bildiren sözcüğü anlama

☐☐

Vücut parçalarının işlevini bilme

Bebeğimle İlgili Notlar :

SOSYAL DUYGUSAL GELİŞİMİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Yaşıtlarıyla birlikte oyun oynar.
- Grup içi konuşmalara katılır.
- Grupla şarkı söyler/dans eder.

Hangi Materyalleri Kullanabilirim ?

● Küçük Şişeler Şarkısı

Beş küçük şişe sallanıyor
İçlerinde Ali pat düştü yere
Dört küçük şişe sallanıyor
İçlerinden Ayşe pat düştü yere
Üç küçük şişe sallanıyor
İçlerinden Zeynep pat düştü yere
İki küçük sise sallanıyor
İçlerinden Ahmet pat düştü yere
Bir küçük şişe sallanıyor
İçlerinden Hasan pat düştü yere
Kalmadı şişe düşe düşe

★ Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizi yaşıtlarının ya da iletişim kurabileceği diğer çocukların bulunduğu ortama götürün ve 'Küçük Şişe' şarkısını söyleyerek hep birlikte dans edin. Süreçte bebeğinizin diğer çocuklarla olan etkileşimini ve iletişimini gözlemleyin.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Grup oyunlarına katılma

Bebeğimle İlgili Notlar :

ÖZ BAKIM BECERİLERİNİ DESTEKLEME ZAMANI

Bebeğim Neler Yapabilir ?

- Tuvalete gitmek istediğini yetişkine ifade eder.
- Büyük bir düğme ilikler.
- Yelek, hırka gibi önü açık bir giysiyi giyebilir.

Bebeğimin Gelişimini Nasıl Destekleyebilirim ?

★ Bebeğinizi gözlemleyin. Bezinden rahatsız olduğunu, altını ıslattığını fark ettiğini, tuvalete gitmek istediğini ifade eder davranışlar sergilediğinde bebeğinize tuvalete gitmek isteyip istemediğini sorun. Bu dönemde bebeğinizi zorlamadan tuvaleti tanıtmamız, siz tuvalete giderken ona söyleyip tuvaleti hatırlatmanız tuvalet bağımsızlığını kazanmasını destekleyecektir. Tuvalete gitmek istediğini size söylediğinde bebeğinize kişisel temizliğinde destek olun. Bu dönemde bebeğinizin tuvalet bağımsızlığını kazanması beklenir.

★ Bebeğiniz yelek ya da hırka gibi önü açık bir giysi giyeceği zaman kendisinin giymesine fırsat verin.

★ Büyük düğmeli giysileri bebeğinizin görüş alanı içerisine yerleştirin. Ardından düğme ilikleme davranışı için bebeğinize model olun. 'Düğmeyi tutuyorum, bu boşluktan geçiyorum' şeklinde davranışı tanımlayın. Bebeğinizin elinden nazıkçe tutarak birlikte ilikledikten sonra bebeğinizin yapması için fırsat verin. Düğmenin bebeğinizin tutabileceği büyüklükte olmasına özen gösterin ve düğmenin kopması, bebeğinizin ağzına alması konularında güvenlik önlemlerini alın.

Bebeğimde Gözlemlemem Gerekenler

☐☐

Gündüz tuvalet bağımsızlığını kazanma

☐☐

Önü açık giysi giyme

☐☐

Büyük düğme ilikleme

Bebeğimle İlgili Notlar :

German
Red
Cross

